

**ANSVAR VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ N.V.
AMSTERDAM**

JAARVERSLAG 2019

Kabelweg 37
1014 BA AMSTERDAM

Vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 30 april 2020

INHOUDSOPGAVE	Pag.
Personalia	2
Kengetallen	3
Bericht van de Raad van Commissarissen	4
Bestuursverslag	7
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2019	18
Winst- en verliesrekening over 2019	20
Overzicht totaalresultaat over 2019	21
Kasstroomoverzicht 2019	22
Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening	23
Overige gegevens	
Statutaire regeling resultaatbestemming	51
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	52

PERSONALIA

Raad van Commissarissen

De heer drs. W.J.H. Gerritsen, voorzitter
Mevrouw mr. I.A. Visscher
De heer mr. P.J. Schneider
De heer dr. N.G. de Jager

Bestuur

De heer drs. P. van Geijtenbeek, algemeen directeur
Mevrouw F.J.E. Bakker RA, financieel directeur

Accountant

KPMG Accountants N.V.

Actuaris (actuariële sleutelfunctie)

Triple A - Risk Finance Certification B.V.

Vermogensbeheerder

Lombard Odier Funds (Europe) SA, Luxemburg, Netherlands Branch

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

Kengetallen

X €1.000

	2019	2018	2017	2016	2015
Bruto geboekte premie	119.374	105.032	95.322	73.528	37.931
Bruto schadelast					
- Lopend jaar	63.351	52.380	50.706	40.302	21.211
- Oude jaren	6.040	3.048	-305	903	2.678
Totaal	69.391	55.428	50.401	41.205	23.889
Technische resultaat voor herverzekering	8.636	14.926	9.816	6.781	3.043
Saldo herverzekering	-526	-6.569	-4.958	1.569	-930
Technisch resultaat na Herverzekering	8.110	8.357	4.858	8.350	2.113
Schaderatio voor herverzekering	58%	53%	53%	56%	63%
Combined ratio na herverzekering en toegerekende opbrengst uit beleggingen	93%	92%	95%	89%	94%
Solvabiliteit onder Solvency II					
Eigen vermogen/Own funds	48.753	42.523	42.614	39.375	33.807
SCR kapitaalvereiste	27.180	23.945	22.498	20.385	20.628
Surplus	21.573	18.578	20.117	18.990	13.179
Solvabiliteitsratio	179%	178%	189%	193%	164%

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Aan de Aandeelhouder van Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

Inleiding

De belangrijkste taak van de Raad van Commissarissen is het houden van toezicht op de ontwikkelingen van de verzekeraar, zowel bedrijfsmatig als voor wat betreft het realiseren van haar missie. Daarnaast staat de Raad het bestuur met adviezen terzijde. In dit verslag legt de Raad van Commissarissen verantwoording af over het uitgeoefende toezicht.

Activiteiten van de Raad van Commissarissen

De toezichthoudende activiteiten van de Raad van Commissarissen zijn gebaseerd op de jaaragenda. In het verslagjaar hebben zes reguliere vergaderingen plaatsgevonden, waarvan vier keer in de aanwezigheid van de externe accountant. Er is daarnaast in februari een dag georganiseerd waarin de afdelingsdoelstellingen en de (langere termijn) strategie centraal stonden. Tijdens de vergaderingen waren telkens alle leden van de Raad van Commissarissen aanwezig. Met het bestuur is onder meer gesproken over de algemene gang van zaken en de resultaten, de ondernemingsstrategie en de marktontwikkelingen. Een vergadering is specifiek ingevuld met het bespreken en vaststellen van strategie en beleidsplan. Hierbij is aan de hand van stellingen ingebracht door het bestuur en de Raad van Commissarissen onder externe begeleiding gediscussieerd over de door het bestuur opgestelde strategie en de uitwerking hiervan in het beleidsplan. De overall conclusie is dat er breed draagvlak is voor de ingeslagen weg, de huidige strategie is passend bij de interne en externe ontwikkelingen. Er zijn geen andere inzichten of fundamentele verschillen van inzicht naar voren gekomen.

Verder is in deze vergaderingen aandacht besteed aan o.a. het kapitaalbeleid, het beleggingsbeleid, het herverzekeringsbeleid, de ORSA, de SCR-berekening, de onderbouwing van de LAC-DT in de SCR-berekening, de Solvabiliteitsratio, de waardering van de technische voorzieningen, de rapportages van de sleutelfuncties, het jaarverslag en QRT's, de toelichting op de Solvency II richtlijn in de jaarrekening, het controleplan en het accountantsverslag van de externe accountant.

De gehele Raad van Commissarissen maakt deel uit van de Audit en Riskcommissie, waardoor de relevante onderwerpen worden besproken in de reguliere commissarissenvergaderingen. Daarnaast is er een remuneratiecommissie. De remuneratiecommissie wordt gevormd door de voorzitter van de Raad van commissarissen, de heer W.J.H. Gerritsen, en mevrouw I.A. Visscher. Er is een reglement voor de Raad van Commissarissen van toepassing, waarin tevens is opgenomen een addendum reglement voor de Audit en Risk Commissie en een addendum reglement Remuneratiecommissie. De remuneratiecommissie heeft in 2019 één vergadering gehouden waarin als belangrijkste onderwerpen zijn besproken het jaargesprek met en de arbeidsvoorwaarden van de bestuursleden. Mede naar aanleiding van dit jaargesprek is de remuneratie van de bestuursleden door de remuneratiecommissie en de RvC vastgesteld.

Buiten de vergaderingen om is er regelmatig contact tussen het bestuur en leden van de Raad van Commissarissen en is er overleg tussen de commissarissen onderling. De Raad van Commissarissen heeft daarnaast ook met de Ondernemingsraad gesproken en er heeft een gesprek met DNB plaatsgevonden.

Naam	Aantal RvC vergaderingen bijgewoond	Aantal vergaderingen Remuneratie-commissie bijgewoond	Strategiedag bijgewoond
De heer drs. W.J.H. Gerritsen	(6/6)	(1/1)	(1/1)
Mevrouw mr. I.A. Visscher	(6/6)	(1/1)	(1/1)
De heer mr. P.J. Schneider	(6/6)	(-/1)	(1/1)
De heer dr. N.G. de Jager	(6/6)	(-/1)	(1/1)

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

In mei 2019 heeft de RvC haar jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. De uitkomsten van de zelfevaluatie zijn gedeeld met het bestuur.

Samenstelling van de Raad

Naam en geslacht	Geboortedatum	Nationaliteit	rol	Eerste benoeming	Lopende termijn
De heer drs. W.J.H. Gerritsen	21-06-1961	Nederlands	Voorzitter	01-11-2015	01-11-2023
Mevrouw mr. I.A. Visscher	11-09-1962	Nederlands	Vice-Voorzitter	01-05-2013	01-05-2021
De heer mr. P.J. Schneider	23-08-1951	Nederlands		03-09-2018	03-09-2022
De heer dr. N.G. de Jager	19-06-1954	Nederlands	*)	06-02-2019	06-02-2023

*) De heer de Jager is financieel expert in de zin van art. 39, lid 1, Richtlijn 2014/56/EU.

De samenstelling van de Raad van Commissarissen heeft in 2019 de volgende wijzigingen ondergaan. Per 6 februari 2019 is de heer N.G. de Jager benoemd als commissaris. De heer W.J.H. Gerritsen is per 18 december 2019 herbenoemd als commissaris (en voorzitter). In de Raad van Commissarissen is op balansdatum 25% van de leden vrouw.

Er is een personele unie van de Raden van Commissarissen van Turien & Co. Holding B.V. (de moedermaatschappij) en Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

Volgens de statuten worden commissarissen benoemd voor een periode van vier jaar. De commissarissen treden periodiek af volgens een door de Raad van Commissarissen vastgesteld rooster van aftreden. Aftredende commissarissen zijn terstond herbenoembaar. In het Reglement van de Raad van Commissarissen is vastgelegd dat een commissaris die na drie periodes van vier jaar aftreedt, niet wordt herbenoemd tenzij bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven. In dat geval legt de Raad van Commissarissen hierover verantwoording af in het jaarverslag.

Opgave hoofd- en nevenfuncties

Er wordt voldaan aan de eisen zoals genoemd in art 2:142a lid 1 BW respectievelijk art 2:252a lid 1 BW; deze artikelen bepalen onder meer het maximaal toegestane aantal commissariaten per commissaris. Onderstaand zijn de eventuele hoofdfuncties en/of eventuele nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als commissaris toegelicht.

Naam	Hoofd functie	Nevenfunctie
drs. W.J.H. Gerritsen	Directeur van Chipin Holding B.V. en Bestuurder van Circonica Circular Energy B.V.	
mr. I.A. Visscher	CEO van De Vereende N.V.	Bestuurslid van het Verbond van Verzekeraars
mr. P.J. Schneider	n.v.t.	n.v.t.
dr. N.G. de Jager	Voorzitter bestuur en beleggingscommissie alsmede Lid pensioencommissie van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young	Lid redactiecommissie Kluwer, compendium voor de jaarrekening. Lid redactiecommissie, het Verzekeringsarchief, Partner VCHolland Lid RvT Stichting Pensioenfonds Randstad Peningmeester Fundashon Plataforma Kultural

Onafhankelijkheid

Naar het oordeel van de Raad van Commissarissen is voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid (zoals bedoeld in bpb 2.1.7 t/m 2.1.9), waarbij dient te worden vermeld dat de heer P.J. Schneider, gezien zijn belang als aandeelhouder, in de Raad als niet-onafhankelijk beschouwd wordt. Jaarlijks wordt in de zelfevaluatie van de Raad van Commissarissen specifiek aandacht besteed aan de samenloop van de rol van commissaris en aandeelhouder. In het reglement van de Raad van Commissarissen is beschreven op welke wijze eventuele tegenstrijdige belangen worden voorkomen c.q. hoe er dient te worden gehandeld in geval van belangenverstrengeling. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen, betreffende de Vennootschap en/of de commissarissen, behoeven goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Dergelijke transacties worden vermeld in het jaarverslag. Er is in 2019 geen sprake van dergelijke transacties.

Permanente educatie

Vanaf maart 2019 zijn de nieuwe modules gestart van het PE-programma Deskundigheidsbevordering dat Nyenrode Business Universiteit in samenwerking met de Insurance Academy van het Verbond van Verzekeraars organiseert voor managing directors, bestuurders en toezichthouders van een verzekeringsinstelling. Ook in 2019 hebben alle leden van de Raad van Commissarissen deelgenomen aan dit programma van permanente educatie. Dit betreft in 2019 de volgende modules (een module beslaat 2 dagdelen):

- Governance in een snel veranderende wereld (voorjaar 2019);
- Innovatie (najaar 2019);

Jaarrekening en dividendvoorstel

Overeenkomstig artikel 19 van de statuten is door het bestuur de jaarrekening 2019 bestaande uit de balans per 31 december 2019 en de winst-en-verliesrekening over het jaar 2019 met toelichting, opgemaakt. Wij hebben de jaarrekening ongewijzigd goedgekeurd. Deze stukken, door KPMG Accountants N.V. van een goedkeurende controleverklaring voorzien, worden u hierbij ter vaststelling voorgelegd.

Wij stellen u voor de jaarrekening, zoals hierna opgenomen, vast te stellen, de winst toe te voegen aan de overige reserves en het bestuur decharge te verlenen.

Wij spreken graag onze dank uit aan het bestuur en de medewerkers voor de grote inspanningen die zij in 2019 in het belang van Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. hebben geleverd.

In 2020 is de maatschappij geconfronteerd met de corona-crisis. Het bestuur heeft in het bestuursverslag alsmede in de jaarrekening onder "gebeurtenissen na balansdatum" aandacht besteed aan deze crisis en, voor zover op dit moment te overzien, de gevolgen van de crisis voor de vennootschap. Wij onderschrijven de conclusies van het bestuur, zoals daarin verwoord.

Amsterdam, 17 april 2020

De heer drs. W.J.H. Gerritsen, voorzitter
De heer mr. P.J. Schneider
Mevrouw mr. I.A. Visscher
De heer dr. N.G. de Jager

BESTUURSVERSLAG

Inleiding

Het bestuur kijkt met grote tevredenheid terug op 2019. De portefeuille is verder gegroeid en het verzekeringstechnisch resultaat over 2019 is vrijwel conform plan gerealiseerd.

In 2019 is daarnaast wederom vooruitgang geboekt in de versterking van de organisatie als gevolg van de organisatorische integratie met het zusterbedrijf Turien & Co. Assuradeuren B.V.

Profiel en missie

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. is een 52 jaar in Nederland opererende zelfstandige schadeverzekeringsmaatschappij en is actief onder de handelsnamen AnsvarIdéa Verzekeringen en Wederkerige 1820.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. is aanbieder van de meest voorkomende schadeverzekeringsproducten (met uitzondering van o.a. arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en ziektekostenverzekeringen) voor particulieren en ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Met de overname van de schadeportefeuille van Turien en portefeuilles van andere verzekeraars heeft Ansvar de nichegerichte benadering van Turien & Co. omarmd. Een groot deel van de portefeuille bestaat als gevolg hiervan dan ook uit verzekeringen voor het hogere particuliere segment naast specifieke zakelijke producten zoals Wegas (werkgeversaansprakelijkheid).

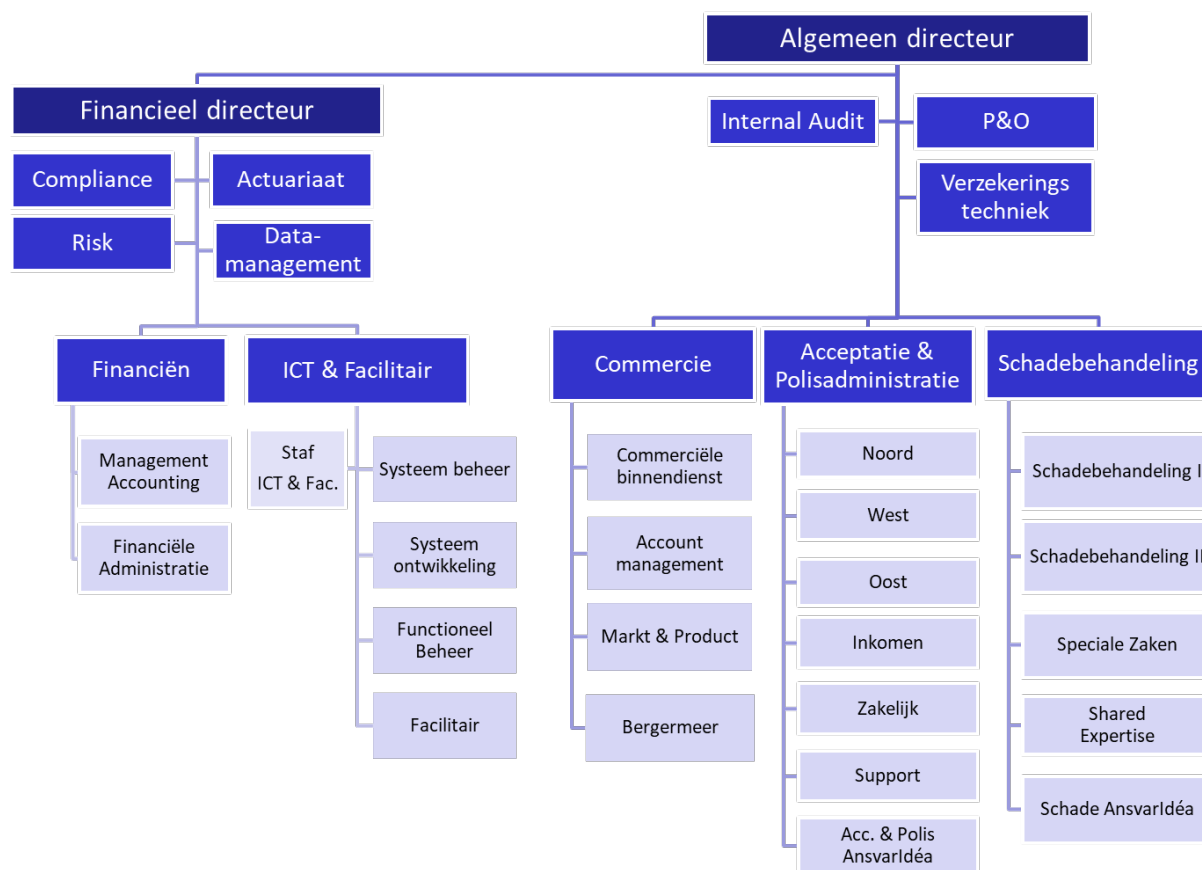
Onder het label van AnsvarIdéa is Ansvar sinds de oprichting specialist in kwalitatief hoogstaande verzekeringen voor mensen met een bewuste levensstijl en een maatschappelijk bewustzijn. Het beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) richt zich op drie hoofdthema's: de verzekeringen, de beleggingen en de interne bedrijfsvoering. In 2019 is veel aandacht besteed aan het verder verduurzamen van het beleggingsbeleid. Ansvar positioneert zich als een duurzame verzekeraar. Dit uit zich mede in de manier van zaken doen: naast de volmachtportefeuille vol overtuiging bouwen aan duurzame relaties met volmachtgevers en assurantieadviseurs. Ansvar heeft er voor gekozen haar producten uitsluitend via het onafhankelijk intermediair te distribueren.

Deze focus op een goede advisering van de eindklant door de assurantieadviseur komt dan ook terug in de missie van de onderneming waarin de kernwoorden zijn: onderscheidend, relevant, benaderbaar, inspirerend en betrokken. Ansvar voorziet in onderscheidende verzekeringsproducten en dienstverlening. Hiermee dragen wij bij aan het succes van onze assurantieadviseurs. Wij richten ons daarbij op lange termijn relaties met al onze stakeholders.

Organisatiestructuur

De operationele organisatiestructuur van Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. en Turien & Co. Assuradeuren B.V. is geïntegreerd. Het bestuur wordt gevormd door de directie van de vennootschap. Aangaande de operationele processen geldt op managementniveau voor alle entiteiten gezamenlijk een functionele aansturing.

De structuur ziet er ultimo 2019 als volgt uit:

Resultaat

Het resultaat voor belastingen bedraagt € 8,9 miljoen (v.j.: € 9,2 miljoen). Het technische verzekeringsresultaat over 2019 bedroeg € 8,1 miljoen positief (v.j.: € 8,4 miljoen positief). De schaderatio na herverzekering en afwikkeling oude jaren bedraagt 58% (v.j.: 53%).

In 2019 is mede door het uitblijven van grootschaden een uitzonderlijk goed verzekeringsresultaat over het lopende jaar behaald. 2019 kende echter een bijzonder slecht afwikkelingsresultaat, door enkele forse noodzakelijke verhogingen op reserveringen voor grootschaden uit voorgaande jaren. De resultaten van de analyse van deze afwikkeling in 2019 zijn meegenomen in de schatting van de IBN(E)R, waardoor die over met name de oudere schadejaren, beduidend hoger is vastgesteld. Per saldo is het technische resultaat ca € 0,3 miljoen lager.

Het totaal van de bedrijfskosten bedraagt € 22,9 miljoen (v.j.: € 21,2 miljoen). De stijging van € 1,7 miljoen wordt grotendeels verklaard door de hogere acquisitiekosten (€ 3,6 miljoen) en hogere personeelskosten van € 1,6 miljoen welke in belangrijke mate worden gecompenseerd door een hogere herverzekeringsprovisie (€ 3,4 miljoen).

Het beleggingsresultaat (voor toerekening aan technisch resultaat) bedraagt € 2,2 miljoen (v.j.: € 2,3 miljoen). De lagere opbrengsten vanwege de rentestandontwikkelingen zijn grotendeels gecompenseerd door een aanzienlijk hoger koersresultaat op de aandelen. Een belangrijk deel van de opbrengsten van de beleggingsportefeuille is echter niet zichtbaar in de winst- en verliesrekening. Moest vanwege koersverliezen in 2018 nog een bedrag aan herwaardering van € 3,0 miljoen worden teruggenomen, in 2019 is een waardestijging van € 2,5 miljoen onder aftrek van vennootschapsbelasting aan de herwaarderingsreserve toegevoegd.

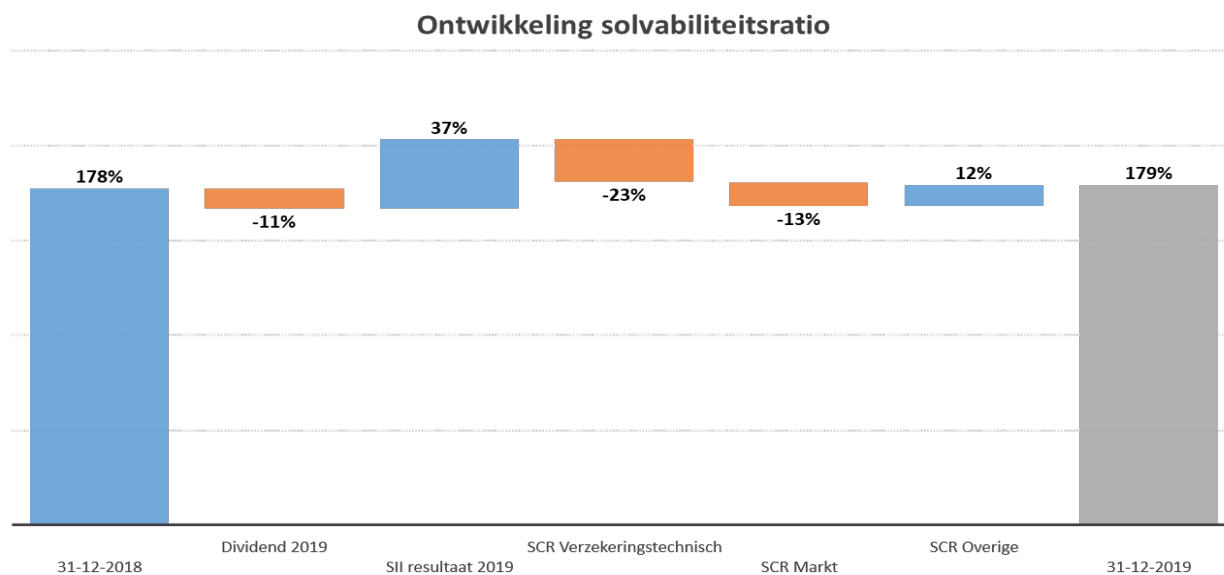
Het totaalresultaat na belastingen is met € 8,6 miljoen € 3,9 miljoen hoger dan in 2018.

Solvabiliteit

Na verwerking van het resultaat over het boekjaar en de mutatie van de herwaarderingsreserve bedraagt het eigen vermogen ultimo 2019 € 45,0 miljoen (v.j.: € 39,1 miljoen).

Vanwege afwijkende waarderingsregels wijkt het eigen vermogen op basis van Solvency II beginselen (ook wel Own funds) af van het eigen vermogen in de jaarrekening. Het Solvency II vermogen per 31 december 2019 bedraagt € 48,8 miljoen (v.j. € 42,5 miljoen). De vereiste solvabiliteit (SCR) bedraagt € 27,2 miljoen (v.j. € 23,9 miljoen).

De solvabiliteitsratio per 31 december 2019 bedraagt 179% (v.j. 178%). De ontwikkeling gedurende het jaar is in de grafiek hieronder in beeld gebracht.

Het saldo van dividend en S II resultaat betreft de vermogenstoename op S II grondslagen.

Ontwikkeling verzekeringsportefeuille

De verzekeringsportefeuille is in 2019 gegroeid van € 107 miljoen naar een bestandspremie van € 126 miljoen. De groei van € 19 miljoen wordt deels verklaard door de overname van een portefeuille van ASR van ca € 2,5 miljoen alsmede van enkele nieuwe gevolmachtigden (€ 4,2 miljoen). Daarnaast is er sprake van autonome groei alsmede premieverhogingen.

Herverzekering

In 2019 zijn twee nieuwe schades gemeld aan de herverzekeraars op excess of loss (XoL) herverzekeringscontracten. Daarnaast zijn er enkele reserveverhogingen op grootschaden uit voorgaande jaren (deels) voor rekening van de herverzekeraar gebracht. In 2019 is er geen catastrofemelding (storm of hagel) geweest.

Naast XoL dekkingen wordt er vanaf 2015 teneinde een zekere mate van 'capital relief' te realiseren ook een quota share herverzekeringsdekking voor de portefeuille ingekocht. Deze bedraagt in 2019 (evenals voorgaande jaren) 30%.

Beleggingen

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan vermogensbeheerder Lombard Odier. Het consistente gematigd defensieve beleggingsbeleid is ook in 2019 gecontinueerd. Ansvar besteedt veel aandacht aan maatschappelijk verantwoord beleggen binnen de mogelijkheden die er zijn voor een relatief kleine speler in de markt.

Ansvar heeft ervoor gekozen om voor de aandelen en corporate obligaties de principes die zijn ontleend aan de 17 United Nations Sustainable Development Goals te volgen. Om de beleggingen hierop te toetsen worden ze door Lombard Odier gemeten op basis van 115 datapoints middels de ESG-methodiek (Environmental, Social en Governance), aangevuld met de zogenaamde CAR-methodiek (Consciousness, Action en Result). Op basis van de CAR-methodologie worden bedrijven die goed scoren overwogen en bedrijven die slecht scoren onderwogen. Bovendien worden de entiteiten waarin we beleggen beoordeeld op hun CO2-uitstoot en waterverbruik, in vergelijking tot andere entiteiten binnen dezelfde sector.

Voor de obligatiebeleggingen geldt een uitsluitingenbeleid voor controversiële wapens en kinderarbeid. Aanvullend sluiten we bij de corporate obligaties vuurwapens, military contracting, adult entertainment, alcohol, bont- en leer, gokken, pesticides, genetisch gemodificeerde organismen, tabak, dierproeven voor cosmetica en nucleaire energie uit.

Sinds 2018 beleggen we in het Lombard Odier Europe Responsible Equity Enhanced "S-fonds. Binnen dit fonds wordt het uitsluitingsbeleid van Lombard Odier gehanteerd, wat wil zeggen dat kinderarbeid, controversiële wapens en tabak worden uitgesloten. Alle andere sectoren worden middels de CAR-methodologie onder- of overwogen. De ESG-score van dit fonds, op een schaal van 100, is 79,9 (v.j. 71,8). Het aandelenfonds kreeg van Morningstar de hoogste rating ten aanzien van duurzaamheid.

Periodiek worden de Europese obligatie- en aandelenbeleggingen getoetst op het voorkomen van negatieve incidenten op het vlak van deze duurzaamheidscriteria bij de onderliggende entiteiten. In voorkomende gevallen zullen er op basis van de beschikbare informatie stappen worden ondernomen.

Het rendement op de beleggingsportefeuille ontwikkelde zich in 2019 als volgt (x € 1.000):

	2019	2018
Renteopbrengsten en dividenden	1.354	1.657
Gerealiseerde winst bij verkoop	554	4.096
Gerealiseerd verlies bij verkoop	-485	-114
Niet-gerealiseerde koerswinsten via de winst- en verliesrekening	1.885	-
Niet-gerealiseerde koersverliezen via de winst- en verliesrekening	-797	-3.021
Beheerskosten en rentelasten	-291	-328
Totaal beleggingsresultaten via de winst- en verliesrekening	2.220	2.290
Niet gerealiseerde koersresultaten en teruggenomen herwaarderingen bij verkoop via het eigen vermogen (herwaarderingsreserve)	2.489	-2.987
Totaalrendement op beleggingen	4.709	-697

Corporate Governance

Het begrip governance bestrijkt het besturen en beheersen van ondernemingen en het houden van toezicht daarop. Ansvar heeft haar bedrijfsvoering zo ingericht dat een goede governance is gewaarborgd. In haar bedrijfsvoering weegt Ansvar de belangen van alle stakeholders, waaronder de belangen van de klanten, evenwichtig af.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. is een 100% dochter van Turien & Co. Holding B.V. De andere groepsmaatschappijen zijn Turien & Co. Assuradeuren B.V., Assurantiekantoor Bergermeer B.V. en

Shared Expertise B.V. Op grond van de Wet Financieel Toezicht (Wft) is Turien & Co. Holding B.V. aangemerkt als een “zuivere” verzekeringsholding.

Vanuit het principe van de geïntegreerde organisatie en het model van een “zuivere” verzekeringsholding wordt de Gedragscode Verzekeraars toegepast op de gehele organisatie en alle juridische entiteiten binnen Turien & Co. Holding B.V.

Bedrijfsrisico's

Het bestuur onderkent een aantal bedrijfsrisico's en heeft maatregelen genomen deze tot een aanvaardbaar minimum te beperken. In de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening in de jaarrekening zijn deze risico's en de getroffen maatregelen weergegeven. Daarnaast is het risicobewustzijn, onder meer als gevolg van de betrokkenheid van de Risk Officer, in de onderneming hoog en worden belangrijke besluiten voorafgegaan door risicoanalyses en het treffen van aanvullende beheersmaatregelen.

ORSA en kapitaalbeleid

In december 2019 is wederom de jaarlijkse ORSA (Own Risk Solvency Assessment), ERB (Eigen Risicobeoordeling) opgesteld en ingediend bij DNB. Er is sprake van een Single ORSA, tezamen met Turien en Co Holding. De ORSA is een toekomstgerichte beoordeling van de solvabiliteit waarbij de bedrijfsstrategie (inclusief het financieel plan), risicobereidheid en het risicoprofiel worden beschouwd en worden gebruikt om de toereikendheid van het beschikbare kapitaal te beoordelen voor alle jaren binnen de planperiode van de onderneming. In combinatie met een positieve portefeuilleontwikkeling wordt een toenemende schadelast verwacht. Dit is van grote invloed op het financiële resultaat, doch door een daling in de kostenlast wordt netto een positief resultaat verwacht, waarbij de opbrengsten voldoende zijn om de hogere Solvency Capital Requirement (SCR) van de groeiende portefeuille in balans te houden.

Ontwikkeling Ansvar (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Premievolume	105.032	117.461	136.000	147.000	158.000	171.000	185.000
Verwacht netto resultaat	6.894	7.074	6.547	7.315	8.265	9.010	9.834
Eigen vermogen	42.523	46.767	50.695	55.085	60.044	65.449	71.350
Vereist eigen vermogen (SCR)	23.938	26.266	28.677	31.068	33.595	36.332	39.139
Solvabiliteitsratio	178%	178%	177%	177%	179%	180%	182%

Samenstelling Raad van Commissarissen en bestuur

De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld, dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de Raad van Commissarissen. Dit uitgangspunt geldt eveneens voor het Bestuur.

In de Raad van Commissarissen is op balansdatum 25% van de leden vrouw. In het bestuur ligt het percentage op 50%.

Innovatie

Ansvar is voortdurend bezig met het verbeteren en vernieuwen van haar verzekeringsproducten. Bij de ontwikkeling van nieuwe producten wordt het Product Approval en Review Proces (PARP-proces) doorlopen. Dat gebeurt eveneens periodiek voor bestaande verzekeringsproducten. Het PARP-proces is een gestructureerd onderzoek per verzekeringsproduct waarbij met name wordt gekeken naar doelgroep, klantbelang (duidelijke communicatie, verantwoorde premiestelling, duidelijke polisvoorwaarden), rendement alsmede een compliance- en fraudecheck.

In 2019 zijn de eerste stappen gezet voor het ontwikkelen van een Innovatieplatform binnen de organisatie. Het platform wordt samengesteld uit een vertegenwoordiging van medewerkers van vrijwel alle afdelingen en zal zich bezighouden met innovatie in de breedste zin. Hierbij valt te denken aan nieuwe producten of nieuwe diensten maar bijvoorbeeld ook andere manieren om diensten te leveren of processen uit te voeren. Het platform gaat in 2020 van start.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

Van oudsher is het beleid van de Groep gericht op maatschappelijk verantwoord handelen. 'Ansvar' is een Zweeds woord en betekent 'verantwoordelijkheid'. 'Idéa' is Zweeds voor 'ideale'. AnsvarIdéa is als verzekeraar al sinds 1967 specialist in kwalitatief hoogstaande verzekeringen voor mensen met een bewuste levensstijl en organisaties en bedrijven die een meerwaarde hebben op sociaal, milieu of cultureel gebied. Om de mogelijkheden en wensen op MVO-gebied goed in kaart te brengen is de bedrijfsvoering verdeeld in drie logische blokken. Per 'blok' is er beleid geformuleerd. De drie blokken zijn:

1. De interne bedrijfsvoering;
2. De beleggingen;
3. De verzekeringen.

Er loopt een traject om zowel in de gevoerde producten als in de bedrijfsprocessen het maatschappelijk verantwoord ondernemen verder te ontwikkelen en te borgen naar het opgestelde MVO-beleid en de hedendaagse inzichten. Ten aanzien van de beleggingen zijn voorgaande jaren reeds vergaande verbeteringen op het gebied van ESG doorgevoerd, maar ook hier worden komende jaren nog verdere stappen gezet.

Personeel

Met ingang van 2020 is ook de pensioenregeling van Ansvar aangepast zodat nu alle arbeidsvoorwaarden binnen de groep zijn geharmoniseerd.

Ultimo 2019 waren er 26 (v.j. 27) vaste medewerkers op fulltime basis in dienst. Gemiddeld waren er in het verslagjaar 27 (v.j. 27) vaste medewerkers op fulltime basis in dienst. Daarnaast wordt de onderneming ondersteund vanuit het bestuur, management en staffuncties die bij Turien & Co. Assuradeuren op de loonlijst staan.

Beloningsbeleid

De groep heeft een geïntegreerd beloningsbeleid. De groep voert een beheerst beloningsbeleid conform de Wet op het financieel toezicht (Wft), dat strookt met de bedrijfsstrategie, doelstellingen en langetermijnbelangen van de organisatie. Het doel van het beloningsbeleid is werknemers een eerlijke en marktconforme beloning te bieden die hen stimuleert tot betere prestaties en de ontwikkeling van hun vaardigheden, met het uiteindelijke doel gekwalificeerde werknemers te hebben, aan te nemen en te behouden. De groep is aangesloten bij de cao voor het Verzekeringsbedrijf.

Het beloningsbeleid van Turien & Co. is erop gericht om de integriteit en soliditeit van de onderneming te bevorderen, met een focus op de langetermijnbelangen van de onderneming. Voorts is het beloningsbeleid zo opgesteld, dat er geen prikkels van uitgaan die afbreuk doen aan de belangen van de klanten en andere stakeholders van Turien & Co.

De beloning van de bestuursleden wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen. Hierbij wordt gezorgd dat de beloning in lijn is met wet- en regelgeving.

Alle werknemers nemen vanaf 18 jaar deel aan de collectieve pensioenregeling. Dit betreft een beschikbare premieregeling.

De groep kent geen (gegarandeerde) variabele beloning (bonussen e.d.) en er zijn geen medewerkers of bestuursleden met een totale jaarlijkse beloning van €1 miljoen bruto of meer.

Toekomst

De speerpunten in het beleidsplan voor 2020 luiden:

1. Verzilveren connectiviteit;
2. Van “good” naar “great” dienstverlening;
3. Productrationalisatie;
4. Voorbereiden nieuwe tariefstructuur Auto; en
5. Upgrade en uitbreiding portalen.

In 2020 zal de focus verder verschuiven van particulier en MKB naar uitsluitend particuliere tekening. Voor de bediening van de zakelijke markt zal Ansvar in 2020 als gevolmachtigde voor Nationale Nederlanden optreden.

Naar verwachting zal de portefeuille in 2020 met ruim 16% groeien, zowel als gevolg van premieverhogingen en autonome groei maar eveneens door de nieuw aangestelde gevolmachtigden.

De verzekeringsportefeuille wordt doorlopend vanuit diverse invalshoeken (product, dekking, distributiekanaal, doelgroep, raamcontract) doorgelicht om tot rendementsverbetering te komen. Naar verwachting zal dit in 2020 niet meer tot grote portefeuillesaneringen leiden.

In 2020 en volgende jaren zal nadrukkelijker inhoud gegeven worden aan het duurzaamheidsbeleid en de profilering van de onderneming als duurzame verzekeraar, onder meer in de ontwikkeling van de verzekeringsproducten en de verduurzaming van de interne bedrijfsvoering. De introductie van nieuwe verzekeringen en intensivering van de commerciële activiteiten zullen de positieve ontwikkeling van de onderneming verder versterken.

Het aantal medewerkers zal licht toenemen en de financiële investeringen zullen naar verwachting ook in 2020 bescheiden zijn. De verwachting is dat het investeringsniveau overeenkomstig voorgaande jaren zal zijn.

Corona-crisis

Algemeen

De impact van de crisis is van ongekende aard en omvang en heeft grote gevolgen op de wereldwijde samenleving. Kort voor het opmaken van dit jaarverslag komen er steeds meer berichten dat de economie in een recessie stort. Een economische recessie zet met name de groei in de zakelijke schademarkt onder druk.

Een direct (financieel) gevolg van de crisis is een fors koersverlies op de beleggingsportefeuille. Daarnaast wordt verwacht dat de crisis impact zal hebben op de ontwikkeling van de portefeuille, de schadelast, de rating van herverzekeraars alsmede het betalingsgedrag van verzekeringnemers.

Bedrijfsvoering

De Groep heeft de adviezen vanuit het RIVM en de overheid opgevolgd en diverse maatregelen genomen om fysieke contacten zo veel mogelijk te vermijden. Slechts een zeer beperkt aantal medewerkers is nog op kantoor werkzaam, het overgrote deel van de medewerkers werkt vanuit huis. De Groep beschikt over de benodigde technische infrastructuur en heeft de stresstest goed doorstaan. Het crisisteam heeft meerdere malen per week telefonisch overleg en neemt maatregelen om de business zo goed mogelijk te laten verlopen. De afgewogen risico's, de besluitvorming en actiepunten vanuit dit overleg worden door de Risk Officer vastgelegd. De communicatie richting medewerkers vindt op zeer regelmatige basis plaats en wordt tevens vastgelegd in de kennisbank.

Beleggingsportefeuille

De beleggingen zijn per 31 maart 2020 met € 4,5 miljoen in waarde gedaald ten opzichte van 31 december 2019. Er is geen noodzaak tot geforceerde verkoop. Het uiteindelijke jaarresultaat zal in het totaalresultaat over 2020 worden verantwoord.

Verzekeringsportefeuille

De “omzet” van Ansvar/Turien bestaat hoofdzakelijk uit een lopende portefeuille en deze loopt in beginsel door. De corona-crisis kan op de langere termijn wel een negatief effect hebben. De portefeuille bestaat voornamelijk uit particuliere verzekeringen zoals auto en brand. Op het moment is er nog nauwelijks productieverlies merkbaar. De verkoop van auto's en woonhuizen zal

naar verwachting op enig moment stagneren en mogelijk zal de werkloosheid oplopen. Dit zou tevens een downsizing van het wagenpark tot gevolg kunnen hebben, met name in het segment € 80.000-160.000.

Wij verwachten niet dat verzekeringsnemers hun polissen zullen opzeggen. De groei zal dus stagneren.

Zowel de economische recessie als de druk op het intermediair en consolidatie daarvan kan tot gevolg hebben dat de omzetverwachtingen bijgesteld moeten worden. In de niches wordt een minimale impact ten opzicht van de reguliere (commodity) schademarkt verwacht. Een realistisch scenario zou kunnen zijn dat de omzetverwachting met € 5 miljoen (3%) per jaar (oplopend dus na 2 jaar € 10 miljoen, 3 jaar € 15 miljoen etc.) dient te worden bijgesteld. Deze impact is doorgerekend in de SCR.

Schadelast ontwikkeling

Op de schade wordt een verlagend effect verwacht dat het verlies aan premie-inkomen (deels) zal compenseren. Enerzijds als de productie achterblijft zal de schade navenant achterblijven. Weliswaar wordt er meer schade verwacht op de reisverzekeringen, maar dat is slechts een klein deel van de portefeuille. Met een portefeuille die voor het grootste gedeelte uit autoverzekeringen bestaat, zit Ansvar "aan de goede kant". Voor auto en wegas wordt juist veel minder schade verwacht omdat het aantal verkeersbewegingen drastisch afneemt gedurende de lockdown. De eerste berichten zijn dat het aantal ongelukken landelijk met meer dan 50% is afgenomen. Over de laatste weken heeft Ansvar/Turien dit overigens nog niet waargenomen maar dat kan ook zijn omdat de schademeldingen altijd nog wat nadruppelen. Het is aannemelijk dat gedurende de lockdown de schadelast op autoverzekeringen zo'n 40% lager uitkomt, oftewel 20% van de premie. Voor Ansvar levert dat op korte termijn een bate van € 1,8 miljoen per maand, waarbij het effect voor heel 2020 op € 6 miljoen geschat wordt. Het hogere technische resultaat zal daarmee waarschijnlijk het waardeverlies van de beleggingen (aannemende dat dit zo blijft) kunnen compenseren.

Kosten

Voor Ansvar vormen personeelskosten de hoofdmoot van de bedrijfskosten. De corona-crisis heeft naar verwachting geen impact op de totale personeelskosten. Wij hebben wel wat extra kosten aan het thuiswerk (meer software licenties, meer hardware) maar dat valt over het geheel genomen wel mee.

De corona-crisis zou voor de komende drie jaar ook een positieve impact op de bedrijfskosten kunnen hebben. Nu al worden cao-verhogingen op de langere baan geschoven, een recessie en mogelijk oplopende werkloosheid zal eveneens een druk op de loonontwikkeling met zich meebrengen. Daarnaast kan de huidige impuls voor digitalisering eveneens een impact voor de langere termijn met zich meebrengen. Het is mogelijk dat dit tot een 1-2% minder snelle toename van de bedrijfskosten leidt, hetgeen dan ruimte geeft om de tariefverlagingen in de markt op te vangen. Anderzijds kan een kostenverlaging markt breed ook juist weer een tariefverlaging en prijsconcurrentie aanjagen.

Debiteurenrisico

Het risico bestaat dat een deel van de verzekeringsnemers een verzoek tot uitstel van betaling zal doen. Als eerste maatregel biedt Ansvar/Turien de mogelijkheid om jaarpremies om te zetten naar maandpremies. Dit zal wat lucht geven voor de liquiditeitspositie van verzekeringsnemers, maar niet in alle gevallen afdoende zijn. Naar verwachting zal de impact voor de groep beperkt zijn. De portefeuille betreft grotendeels particuliere verzekeringen. Voor ondernemers worden van overheidswege maatregelen getroffen om de liquiditeit van ondernemer te ondersteunen. Dat zal niet wegnemen dat niet voor iedereen de betalingsproblemen worden opgelost.

Liquiditeit

De groep beschikt per 1 januari 2020 over ruim € 17.000.000 aan liquide middelen. De huidige positie is sterk hoger, maar dat betreft in belangrijke mate de jaarpremies van inkomensverzekeringen welke eind maart aan de betreffende schadeverzekeraars moeten worden overgedragen. Daarnaast beschikt de vennootschap binnen de beleggingsportefeuille nog over een liquide Geldmarktfonds van ca € 11.000.000.

Het verlies op de effectenportefeuille gaat niet ten laste van de liquiditeitspositie. De andere genoemde risico's kunnen wel impact hebben op de liquiditeitspositie van de groep. Gezien de onzekerheden is de daadwerkelijke impact moeilijk te voorspellen. Omdat er een sterke liquiditeitspositie is worden geen risico's voorzien met betrekking tot de liquiditeit.

Solvabiliteit

Per 31 december 2019 is de solvabiliteitsmarge van Ansvar 179%. Dat is ruim boven de interne norm van 110%, de veiligheidsmarge van 140% waaronder aanvullende maatregelen genomen dienen te worden en de dividendstreefnorm van 160%. Om een beeld te krijgen van de mogelijke impact van de corona-crisis op de solvabiliteit is een berekening gemaakt van de SCR per heden. De volgende ontwikkelingen zijn hierbij doorgerekend:

SCR-element	Doorgerekend	Toelichting	Impact
Premie-volume	Ja	Meest reële scenario doorgerekend	€ 5 mln minder groei per jaar, komende 3 jaar.
Schadelast ontwikkeling	Nee	Onzeker, meerdere scenario's mogelijk	-
Beleggingsportefeuille	Ja	Impact per heden kan objectief worden vastgesteld, excl. impact PE-fonds	€ 4,5 mln verlies t.o.v. 31-12-19
Rating herverzekeraars	Ja	Ratings zijn ongewijzigd	-
Renterisico	Ja	Het renterisico van Ansvar is laag doordat de duratie van zowel de verplichtingen als de beleggingen beperkt is en deze goed op elkaar zijn afgestemd. Bovendien is de impact van de corona-crisis op de rente vooralsnog zeer beperkt (ter indicatie: de 10-jaars NL staatsrente was begin april vrijwel gelijk aan die per 31-12-2019).	-
Tegenpartijrisico	Ja	De impact hierop is ons inziens beperkt, aangezien het tegenpartijrisico voornamelijk bestaat uit blootstellingen herverzekeraar, Banken, Hypotheken en MoneyMarket fund. Er zijn (nog) geen signalen bekend over downgrades of problemen in de kredietwaardigheid.	-

Doorrekening impact in SCR tooling

Het doorrekenen van bovengenoemde ontwikkelingen leidt tot een solvabiliteitsratio van 179%. Hetzelfde als de ratio per 31 december 2019. Het Solvency II vermogen is weliswaar ca € 2,6 miljoen lager, maar de SCR komt ook € 1,4 miljoen lager uit. De verlagingen zijn procentueel gelijk, zodat de solvabiliteitsmarge gelijk blijft.

De daling van het Solvency II vermogen wordt verklaard uit de lagere waardering van de aandelen ad € 4,5 miljoen (na vennootschapsbelasting € 3,4 miljoen), het vervallen van het dividendvoornemen ad € 0,7 miljoen en € 0,1 miljoen overige mutaties.

De lagere verwachte portefeuillegroei van € 5 miljoen leidt tot een € 0,5 miljoen lagere SCR. De lagere waardering van de aandelen in de beleggingsportefeuille leidt tot een € 2,7 miljoen lager marktrisico. Dit wordt niet alleen veroorzaakt door de lagere waardering van de aandelen, maar met name ook doordat Eiopa de dempener heeft verlaagd van -0,08% per 31 december 2019 naar -5,94% per 28 februari 2020.

Vanwege de lagere BSCR-diversificaties ad € 1,4 miljoen is de BSCR € 1,8 miljoen lager. Het operationeel risico blijft gelijk en door de met de lagere BSCR samenhangende lagere LAC-DT wordt de SCR per saldo € 1,4 miljoen lager.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

Uit de analyse van de LAC/DT komt naar voren dat de LAC/DT naast carry-back en latente belastingverplichtingen in 4 jaar kan worden verrekend met carry-forward in beide scenario's. Bij deze analyse is rekening gehouden met de herrekende SCR en LAC-DT alsmede een nihil resultaat over 2020 en een halvering van het resultaat 2021 in de twee scenario's. Dat is dus nog ruim binnen de termijnen. Verdere verlaging van de LAC/DT in de SCR-berekening is derhalve niet noodzakelijk.

Er valt nog niet veel te zeggen over wat per saldo de impact van de crisis zal zijn op het resultaat. Wel is aan te geven wat ongeveer de impact van een mogelijk verlies op de solvabiliteitsmarge is. Het aangegeven verlies is inclusief het verlies op aandelen ad € 4,5 miljoen.

Van een eventueel verlies kan van de eerste € 10 miljoen 25% vennootschapsbelasting worden teruggevraagd middels carry-back. Bij onderstaande berekeningen in geen rekening gehouden met een latente belastingvordering als gevolg van carry-forwardmogelijkheden.

Verlies bruto	Verlies netto	solvabiliteitsratio
€ 0	€ 0	179%
€ 10.000.000	€ 7.500.000	163%
€ 16.000.000	€ 13.500.000	140%
€ 23.800.000	€ 21.300.000	110%

Dit betekent dat er nog een ruime marge is voordat de veiligheidsmarge van 140% of zelfs de interne norm van 110% zal worden bereikt.

ORSA

De Groep kent een single ORSA. In de ORSA 2019-2020 (d.d. 24-12-2019) is een stress scenario opgenomen waarbij sprake is van financiële instabiliteit (economische crisis) met forse verliezen op de beleggingsportefeuille. Van de vijf doorgerekende scenario's is dit het scenario met de grootste impact. De gebruikte parameters leiden in het scenario tot een (aanzienlijk) grotere mate van stress dan in de huidige situatie het geval is.

Het ORSA-scenario financiële crisis (scenario 3) bevat de volgende impact:

- Aandelen: -/ 42%
- Hypotheken: -/ 11%
- Bedrijfsobligaties: -/ 16%
- Staatsobligaties: -/ 4%
- LACDT fors omlaag door alleen Carry-back en DTL op te nemen

In dat scenario wordt ingegrepen in dividend en resteert een solvabiliteitsratio van 117% welke zich herstelt tot 160% in enkele jaren tijd. Zelfs onder deze grote stress blijft de SCR in de ORSA boven de interne norm en is herstel zichtbaar binnen de 5-jarige planperiode.

De huidige situatie in de corona-crisis is nog fors minder zwaar dan dit scenario.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

De berekeningen die zijn gemaakt met de tot nu toe bekende cijfers geven als resultaat dat er vrijwel geen impact is op de SCR-ratio en deze derhalve nog (ver) boven de normen blijft. Daarnaast blijkt uit het scenario van de ORSA dat zelfs bij een grotere impact dan de huidige situatie de solvabiliteit blijft voldoen aan de (minimum) eisen. Deze twee factoren geven vooralsnog voldoende vertrouwen in de financiële positie voor nu en in de nabije toekomst. Derhalve wordt momenteel geen reden gezien voor een triggered ORSA. Echter, zodra de situatie verandert (verslechterd) zal deze overweging opnieuw moeten worden gemaakt.

Er is desondanks wel reeds ingegrepen door de voorgenomen dividenduitkering ad € 675.000 in te trekken.

Continuïteit

Op grond van de verwachte impact van de corona-crisis zoals hiervoor beschreven, wordt de continuïteitsveronderstelling gehandhaafd.

Alkmaar, 17 april 2020

De heer drs. P. van Geijtenbeek
Algemeen directeur

Mevrouw F.J.E. Bakker RA
Financieel directeur

BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (na voorgestelde resultaatverdeling)

X €1.000

	31 december 2019	31 december 2018
ACTIVA		
Immateriële vaste activa (1)		
Verzekeringssportefeuille	227	-
Beleggingen		
Overige financiële beleggingen (2)		
Aandelen	44.403	37.110
Obligaties	63.163	65.270
Leningen	29	71
Derivaten	<u>29</u>	<u>1</u>
	107.624	102.452
Vorderingen (3)		
Vorderingen uit directe verzekering	1.495	378
Vorderingen uit herverzekering	6.424	5.150
Overige vorderingen	<u>266</u>	<u>412</u>
	8.185	5.940
Overige activa (4)		
Materiële vaste activa	523	700
Liquide middelen	<u>9.222</u>	<u>4.471</u>
	9.745	5.171
Overlopende activa		
Overige overlopende activa	<u>950</u>	<u>950</u>
	126.731	114.513

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

PASSIVA	31 december 2019	31 december 2018
Eigen vermogen (5)		
Geplaatst kapitaal	820	820
Agio	22.695	22.695
Herwaarderingsreserve	2.648	780
Overige reserves	<u>19.504</u>	<u>14.821</u>
	45.667	39.116
Technische voorzieningen (6)		
Voor niet-verdiende premies		
Bruto	22.175	19.263
Voor te betalen schaden		
Bruto	74.103	62.973
Herverzekeringsdeel	<u>-18.155</u>	<u>-12.504</u>
	55.948	50.469
Voorzieningen (7)		
Voor belastingen	883	260
Overige voorzieningen	<u>20</u>	<u>16</u>
	903	276
Schulden (8)		
Schulden uit directe verzekering	667	303
Schulden uit herverzekering	71	43
Dividendvoorstel	-	2.500
Groepsmaatschappijen	100	814
Valutatermijncontracten	29	34
Belastingen en sociale lasten	509	982
Overige schulden	<u>332</u>	<u>494</u>
	1.708	5.170
Overlopende passiva	<u>330</u>	<u>219</u>
	126.731	114.513

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2019

X €1.000

Technische rekening schadeverzekering

	2019	2018
Verdiende premie eigen rekening		
Bruto premies	119.374	105.032
Uitgaande herverzekeringspremies (9)	<u>-36.912</u>	<u>-34.634</u>
	82.462	70.398
 Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's		
Bruto	<u>-3.511</u>	<u>-1.904</u>
	78.951	68.494
 Toegerekende opbrengst uit beleggingen	 1.421	 1.459
 Schaden eigen rekening (10)		
Schaden		
Bruto	58.339	55.596
Aandeel herverzekeraars	<u>-14.335</u>	<u>-13.467</u>
	44.004	42.129
 Wijziging voorziening te betalen schaden		
Bruto	11.052	-168
Aandeel herverzekeraars	<u>-5.651</u>	<u>-1.587</u>
	<u>5.401</u>	<u>-1.755</u>
	-49.405	-40.374
 Bedrijfskosten (11)		
Acquisitiekosten	33.667	29.846
Wijziging overlopende acquisitiekosten	<u>-1.066</u>	<u>-574</u>
	32.601	29.272
Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen	6.656	4.960
Provisie herverzekeraars	<u>-16.400</u>	<u>-13.010</u>
	<u>-22.857</u>	<u>-21.222</u>
 Resultaat technische rekening schadeverzekering	 8.110	 8.357

Niet-technische rekening

X €1.000

	2019	2018
Resultaat technische rekening		
Schadeverzekering	8.110	8.357
Opbrengsten uit beleggingen (12)		
Opbrengst uit andere beleggingen		
Overige beleggingen	1.354	1.657
Gerealiseerde winst bij verkoop	<u>554</u>	<u>4.096</u>
	1.908	5.753
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	1.885	-
Beleggingslasten		
Beheerskosten en rentelasten	-291	-328
Gerealiseerd verlies op beleggingen	<u>-485</u>	<u>-114</u>
	-776	-442
Niet-gerealiseerde verlies op beleggingen	-797	-3.021
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	-1.421	-1.459
Andere baten	<u>2</u>	<u>5</u>
Resultaat voor belastingen	8.911	9.193
Belastingen (13)	<u>2.228</u>	<u>2.298</u>
Resultaat na belastingen	6.683	6.895

Overzicht van het totaalresultaat over 2019

X €1.000

	2019	2018
Nettoresultaat na belastingen	6.683	6.895
Herwaardering	1.867	-2.240
Totaal van de mutaties in het eigen vermogen	8.550	4.655

KASSTROOMOVERZICHT 2019

X €1.000

	2019	2018
Resultaat voor belastingen	8.911	9.193
- Mutatie technische voorziening eigen rekening	7.846	-122
- Mutatie overige voorzieningen	4	16
- Mutatie voorziening debiteuren	135	-
- Afschrijvingen immateriële vaste activa	20	10
- Afschrijvingen materiële vaste activa	178	163
- (On)gerealiseerde koersresultaten beleggingen	-1.156	-886
- Mutatie vorderingen	-2.253	-1,919
- Mutatie kortlopende schulden (exclusief vennootschapsbelasting en dividend)	-350	2.249
- Betaalde vennootschapsbelasting	-2.716	-2.338
- Overige mutaties	<u>-</u>	<u>61</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	10.619	6.427
Investerings en aankopen:		
-Overige beleggingen	-19.138	-42.885
-(Im)materiële vaste activa	220	-151
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:		
-Overige beleggingen	17.970	41.277
- Afwikkeling valutatermijn contracten	<u>-420</u>	<u>73</u>
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	-1.368	-1.686
Dividend	<u>-4.500</u>	<u>-2.350</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-4.500	-2.350
Mutatie liquide middelen	4.751	2.391
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:		
Stand per 1 januari	4.471	2.080
Mutatie geldmiddelen	<u>4.751</u>	<u>2.391</u>
Stand per 31 december	9.222	4.471

TOELICHTING OP DE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING

Algemeen

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam. Het kantooradres is Kabelweg 37, 1014 BA Amsterdam. De vennootschap heeft een vergunning voor de uitoefening van het schadeverzekeringsbedrijf in Nederland en is alleen werkzaam in Nederland. Het KvK nummer is 33120681.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. is een 100% dochtermaatschappij van Turien & Co. Holding B.V. te Alkmaar.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften in Nederland zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatiewijzigingen

Ten opzichte van voorgaand jaar zijn drie wijzigingen in de presentatie van de cijfers doorgevoerd om een beter inzicht te geven in de financiële verantwoording. De vergelijkende cijfers zijn aangepast. De wijzigingen hebben geen invloed op het resultaat en het vermogen. De eerste wijziging betreft de verantwoording van de mutatie in de vooruitbetaalde acquisitiekosten. Tot en met 2018 werd deze gesaldeerd verantwoord in de wijziging van de technische voorzieningen niet-verdiende premie. Met ingang van 2019 wordt deze verantwoord onder de bedrijfskosten. In de toelichting is tevens het verloopoverzicht van de technische voorziening onverdiende premies aangepast in de vergelijkende cijfers. De tweede wijziging betreft de specificatie van de bedrijfskosten die nu in de winst- en verliesrekening is opgenomen. De toelichting is aangepast om hierop aan te sluiten. De derde wijziging betreft de presentatie van de vorderingen op en schulden aan herverzekeraars. Met ingang van dit jaar worden deze gesaldeerd.

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. De financiële informatie in cijferopstellingen in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan. In de tekst zijn de bedragen in hele euro's opgenomen.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in euro door omrekening tegen de contante wisselkoers die geldt op de datum van de transactie tussen de euro en de vreemde valuta. In vreemde valuta luidende beleggingen worden op balansdatum in euro omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de omrekening van beleggingen in vreemde valuta worden op dezelfde wijze verwerkt als andere waardeveranderingen van beleggingen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de verkoop van beleggingen, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode dat zij zich voordoen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde activa en verplichtingen en de gerapporteerde baten en lasten over de verslagperiode. Het betreft met name het vaststellen van de verzekeringstechnische voorzieningen. Hierbij worden de situaties beoordeeld, gebaseerd op beschikbare financiële gegevens en informatie. Hoewel deze schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen en handelingen naar beste weten van het bestuur worden gemaakt, kunnen de feitelijke uitkomsten afwijken van die schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien.

Salderingen

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

De vennootschap gaat valutatermijntransacties aan, uitsluitend ter afdekking van het valutarisico op enkele beleggingen in vreemde valuta.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

Portefeuillerechten

Geactiveerd worden de uitgaven die worden gedaan voor de overname van verzekeringsportefeuilles. De portefeuillerechten worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de overgenomen portefeuille voor rekening en risico van de onderneming komt. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Beleggingen

Aandelen

Aandelen, deelnemingsbewijzen, het hypotheekfonds en andere niet-vastrentende waardepapieren worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Indien geen beurskoers voorhanden is wordt een waardeberekening op basis van nettovermogenswaarde toegepast, zoals periodiek gerapporteerd door de vermogensbeheerder. Waardemutaties worden verantwoord in de herwaarderingsreserve rekening houdend met belastinglatenties. Indien er sprake is van een negatieve herwaardering, wordt deze teruggenomen op een eventuele eerdere positieve herwaardering en vindt verwerking plaats via de winst- en verliesrekening, indien de herwaarderingsreserve ontoereikend is.

Obligaties

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Waardemutaties worden verantwoord in de herwaarderingsreserve rekening houdend met belastinglatenties. Indien er sprake is van een negatieve herwaardering, wordt deze teruggenomen op een eventuele eerdere positieve herwaardering en vindt verwerking plaats via de winst- en verliesrekening, indien de herwaarderingsreserve ontoereikend is.

Vorderingen uit overige leningen en overige financiële beleggingen

Vorderingen uit overige leningen en overige financiële beleggingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Valutatermijntransacties

Derivaten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. De waarde van de valutatermijntransacties wordt opgenomen onder de beleggingen of indien de waarde negatief is onder de kortlopende schulden.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum, individueel of collectief, of er objectieve aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de bijzondere waardevermindering bepaald. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen aflossingswaarde wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als er geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Vorderingen

De vorderingen uit directe verzekering, de vorderingen uit herverzekering en de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn nagenoeg gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Materiële vaste activa

Als materiële vaste activa worden opgenomen de investeringen in duurzame bedrijfsmiddelen waarvan wordt verwacht dat die de vennootschap langer dan een jaar ten dienste staan. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Technische voorzieningen

Voor niet-verdiende premies

Betreft het onverdiende deel van de in het boekjaar in rekening gebrachte premies eigen rekening onder aftrek van vooruitbetaalde acquisitiekosten.

Voor te betalen schaden

De voorziening heeft betrekking op de per balansdatum gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande boekjaren. Het aandeel van de herverzekeraar is apart gepresenteerd. In de voorziening is mede begrepen een bedrag voor nog niet gemelde schaden (IBNR, Incurred But Not Reported) en een bedrag voor (mogelijk) niet voldoende gereserveerde schaden (IBNER, Incurred But Not Enough Reported).

De reserves voor gemelde, nog niet afgewikkelde schaden worden post voor post bepaald. De IBNR en de IBNER worden gebaseerd op actuariële berekeningen, met behulp van de chainladder methode. Afhankelijk van het soort schaderisico wordt in voorkomende gevallen een staartfactor toegepast.

Tevens is een voorziening voor interne en externe schadebehandelingskosten opgenomen. De voorziening voor interne schadebehandelingskosten wordt bepaald op basis van de kosten van de afdeling die zich met schadeafhandeling bezighoudt met toegerekende overheadkosten en de gemiddelde afhandelingstermijn van per balansdatum nog niet afgewikkelde schaden.

Onder de technische voorziening voor te betalen schaden wordt voorts het aandeel in het tekort van Stichting Waarborgfonds Motorverkeer opgenomen. De voorziening wordt bepaald conform de jaarlijkse opgave van het Waarborgfonds.

Bij de waardering van de technische voorzieningen wordt rekening gehouden met de uitkomsten van de toereikendheidstoets.

Overige voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en risico's die op de balansdatum aanwezig zijn en waarvan de hoogte onzeker is, maar redelijkerwijs kan worden ingeschat. Tenzij anders vermeld

worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Pensioenen

Met ingang van 2020 heeft de vennootschap een beschikbare premieregeling die wordt gefinancierd door afdrachten aan een verzekeringsmaatschappij. Jaarlijks wordt de beschikbare premie bepaald op basis van een vaste staffel. De hoogte van het kapitaal dat kan worden aangewend voor de aankoop van pensioenaanspraken is gelijk aan de beleggingswaarde op pensioendatum. Het rendement op de premiebetalingen is niet gegarandeerd.

Latente belastingverplichtingen

Voor in de toekomst te betalen belastingbedragen uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een voorziening getroffen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief. Op deze voorziening worden in mindering gebracht de in de toekomst te verrekenen belastingbedragen uit hoofde van beschikbare voorwaartse verliescompensatie, voor zover het waarschijnlijk is dat de toekomstige fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening. De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Jubileumvoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan medewerkers. De voorziening wordt jaarlijks bepaald voor het personeelsbestand, waarbij rekening wordt gehouden met leeftijd, te behalen dienstjaren, verwachte loonstijging en blijfkans. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte uitkeringen.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn nagenoeg gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bijdragen, premies en overige baten en de schaden en andere lasten over het jaar, rekening houdend met lopende herverzekeringsovereenkomsten. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Technische rekening schadeverzekering

In de technische rekening schadeverzekering worden de baten en lasten verantwoord die gedurende het boekjaar voortvloeien uit de schadeverzekeringsactiviteiten.

Premieopbrengsten

Het bruto premie-inkomen bestaat uit de premies die door de polishouders zijn verschuldigd voor afgesloten verzekeringscontracten. De premie voor schadeverzekeringen, normaliter verzekeringscontracten met een maximale looptijd van twaalf maanden, wordt als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn. De mutatie in de technische voorziening niet-verdiende premie wordt onder het netto premie-inkomen verantwoord.

Herverzekeringspremies

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten als last opgenomen.

Toegerekende opbrengsten uit beleggingen

Een deel van de beleggingsopbrengsten uit de niet-technische rekening wordt overgeboekt naar de technische rekening. De in enig jaar aan de technische rekening toegerekende beleggingsopbrengsten zijn bepaald op basis van de verhouding tussen de technische voorzieningen eigen rekening en het eigen vermogen per 1 januari van enig jaar.

Het verschil tussen het totaal van de opbrengsten minus de beleggingslasten en het aan de technische rekening toegerekende bedrag aan beleggingsopbrengsten komt in de niet-technische rekening. Ook de niet-gerealiseerde resultaten, positief of negatief, worden hierin meegenomen.

Schaden eigen rekening

Onder "schaden eigen rekening bruto" worden de schade-uitkeringen en de interne en externe schadebehandelingskosten verantwoord die in het verslagjaar zijn uitgekeerd. Het aandeel herverzekeraars betreft het deel van de schade-uitkeringen dat door herverzekeraars wordt vergoed.

Bedrijfskosten

Onder de acquisitiekosten worden de kosten verantwoord die worden gemaakt voor de uitvoering van verkoopactiviteiten alsmede de betaalde provisie. De acquisitiekosten worden naargelang de gerelateerde premie toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

De personeelsbeloningen worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Er zijn operationele leasecontracten afgesloten. Voor de classificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Leasebetalingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Bedrijfskosten die aan schadebehandeling moeten worden toegerekend worden verantwoord onder de "schaden eigen rekening". Bedrijfskosten die aan niet-verzekeringsactiviteiten moeten worden toegerekend worden verantwoord onder de "andere lasten".

Herverzekeringsprovisie wordt in mindering gebracht op de "bedrijfskosten".

Niet-technische rekening

Opbrengsten uit beleggingen

Beleggingen

Hieronder worden de in het verslagjaar ontvangen dividenden alsmede de aan het verslagjaar toe te rekenen rentebaten opgenomen.

Gerealiseerde winst bij verkoop

De gerealiseerde winst is het verschil tussen de opbrengstwaarde en de historische kostprijs, indien deze positief is.

Beleggingslasten

Gerealiseerd verlies op beleggingen

Het gerealiseerd verlies is het verschil tussen de opbrengstwaarde en de historische kostprijs, indien deze negatief is.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend naar het nominale tarief, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Voor tijdelijke verschillen tussen het commercieel en fiscaal vermogen wordt een voorziening voor latente belastingverplichtingen opgenomen tegen het naar verwachting te realiseren tarief. In voorkomende gevallen wordt een latente vordering vennootschapsbelasting opgenomen. Belastingen die betrekking hebben op rechtstreeks via het eigen vermogen verantwoorde mutaties, worden op die mutaties in mindering gebracht.

De vennootschap vormt samen met de groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting is berekend op basis van het commerciële resultaat, rekening houdend met verschillen tussen commerciële en fiscale waardering.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Winstbelastingen, ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Tot de beleggingen in zakelijke waarden worden gerekend de overige financiële beleggingen.

Investerings- en desinvesterings- en investeringsactiviteiten worden verantwoord onder de beleggings- en investeringsactiviteiten.

In het kasstroomoverzicht zijn de ontvangen premiereserve en de investering in de verzekeringsportefeuille gesaldeerd.

TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE POSTEN

Immateriële vaste activa (1)

Verzekeringportefeuille

Het verloop is als volgt (x €1.000):

	2019	2018
Balans per 1 januari	-	-
Bij: investeringen	247	-
Af: afschrijvingen	-20	-
Balans per 31 december	227	0
Cumulatieve aanschafwaarde einde boekjaar	247	-
Cumulatieve afschrijvingen einde boekjaar	-20	-
Stand per 31 december	227	0

Portefeuillerechten worden in 10 jaar afgeschreven, vanaf het moment van verwerving.

Beleggingen

Overige financiële beleggingen (2)

Het verloop is als volgt (x €1.000):

2019	Aandelen	Obligaties	Overig	Totaal
Stand 1 januari	37.110	65.270	72	102.452
Aankopen	3.902	15.236	-	19.138
Verkopen / aflossingen	-678	-17.250	-42	-17.970
Herwaarderingen via herwaarderingsreserve	2.212	226	28	2.466
Herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	1.857	-229	-	1.628
Mutatie lopende rente	-	-90	-	-90
Stand 31 december	44.403	63.163	58	107.624
Aanschafwaarde per 31 december	41.621	64.135	29	105.785
2018	Aandelen	Obligaties	Overig	Totaal
Stand 1 januari	29.513	73.560	136	103.209
Aankopen	25.678	17.207	-	42.885
Verkopen en aflossingen	-17.187	-24.045	-45	-41.277
Herwaarderingen via herwaarderingsreserve	929	-31	-19	879
Herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	-1.823	-1.255	-	-3.078
Mutatie lopende rente	-	-166	-	-166
Stand 31 december	37.110	65.270	72	102.452
Aanschafwaarde per 31 december	38.424	66.278	71	104.773

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

De aandelen betreffen participaties in beleggingsinstellingen en geven op balansdatum (tegen marktwaarde) de volgende verdeling (x € 1.000):

	31-12-2019	31-12-2018
Aandelenfonds	17.683	14.379
Private Equity fonds	3.999	3.318
Hypotheckenfonds	11.615	10.786
Geldmarktfonds	11.106	8.627
Totaal aandelen	44.403	37.110

De obligaties en andere vastrentende waardepapieren geven op balansdatum (tegen marktwaarde) de volgende verdeling (x € 1.000):

	31-12-2019	31-12-2018
De Nederlandse staat	9.615	9.614
Overige Staatsobligaties	20.917	28.742
Overige overheidsobligaties	11.060	3.688
Andere instellingen	21.571	23.226
Totaal obligaties	63.163	65.270

De obligaties geven op balansdatum de volgende verdeling naar ratings (x € 1.000):

2019	Overheidsobligaties	Overige	Totaal
AAA	16.852	1.041	17.893
AA	21.008	4.738	25.746
A	3.732	8.078	11.810
BBB	-	7.714	7.714
Totaal	41.592	21.571	63.163
2018	Overheidsobligaties	Overige	Totaal
AAA	14.087	1.810	15.897
AA	21.467	1.675	23.142
A	6.490	5.822	12.312
BBB	-	13.919	13.919
Totaal	42.044	23.226	65.270

De beleggingen kunnen op balansdatum als volgt naar niveaus worden ingedeeld (x € 1.000):

2019	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aandelenfonds	17.683	-	-	17.683
Private Equity fonds	-	-	3.999	3.999
Hypotheckenfonds	-	-	11.615	11.615
Geldmarktfonds	11.106	-	-	11.106
Obligaties	63.163	-	-	63.163
Overige	-	-	58	58
Totaal	91.952	-	15.672	107.624

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

2018	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aandelenfonds	14.379	-	-	14.379
Private Equity fonds	-	-	3.318	3.318
Hypotheekfonds	-	-	10.786	10.786
Geldmarktfonds	8.627	-	-	8.627
Obligaties	65.270	-	-	65.270
Overige	-	-	72	72
Totaal	88.276	-	14.176	102.452

Bij het bepalen van de reële waarde van de beleggingen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van op de markt waarneembare gegevens. De reële waarden worden ingedeeld naar verschillende niveaus op basis van een hiërarchie die als volgt uitgaat van de input die wordt gebruikt voor de waarderingstechnieken. In de internationale regelgeving is het gebruikelijk de reële waarde hiërarchie van de beleggingen toe te wijzen op grond van de volgende drie niveaus:

Niveau 1: genoteerde marktprijzen in actieve markten voor identieke activa

Niveau 2: producten met afgeleide marktnoteringen

Niveau 3: waardering die niet is gebaseerd op waarneembare marktgegevens, maar op waarderingsmodellen en technieken.

Vorderingen (3)

Vorderingen uit directe verzekering

De vorderingen uit directe verzekering bestaan volledig uit vorderingen op verzekeringnemers en/of tussenpersonen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De voorziening voor oninbaarheid van debiteuren bedraagt € 136.000 (v.j. € 1.000).

Vorderingen uit herverzekering

De vorderingen uit herverzekering hebben betrekking op nog te ontvangen bedragen van herverzekeraars met betrekking tot herverzekeringspremie, -provisie en het aandeel in de betaalde schade: € 6.424.000 (v.j.: € 5.150.000).

Overige vorderingen

Aan een voormalig bestuurder is een rentedragende lening verstrekt ter financiering van de aankoop van een assuranceportefeuille. Het saldo bedraagt € 56.000 (v.j.: € 112.000). De lening is aangegaan tegen algemene marktcondities. Begin 2020 is deze lening geheel afgelost.

Daarnaast zijn hieronder opgenomen depots bij leasemaatschappijen ad € 79.000 (v.j. € 62.000).

Deze vorderingen hebben een looptijd langer dan een jaar.

Het resterende deel van de overige vorderingen heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Onder de overige vorderingen is een latente belastingvordering opgenomen tegen het geldende tarief van 25% ad € 11.000 (v.j. € 23.000) in verband met het hanteren van een andere fiscale afschrijvingstermijn voor goodwill. Commercieel is deze goodwill al geheel afgeschreven.

Overige activa (4)

Materiële vaste activa

(x € 1.000)

	2019	2018
Stand per 1 januari	700	712
Investerings	-	151
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-177	-163
Stand per 31 december	523	700
Cumulatieve aanschafwaarde einde boekjaar	906	906
Cumulatieve afschrijvingen einde boekjaar	383	206
Stand per 31 december	523	700

Materiële vaste activa worden in 5 jaar afgeschreven, vanaf het moment van ingebruikname. Bij buitengebruikstelling wordt een eventueel restant van de boekwaarde ineens afgeschreven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking van de vennootschap.

Eigen vermogen (5)

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 1.500.000 en bestaat uit 60.000 (v.j.: 60.000) aandelen met een nominale waarde van € 25 elk. Er zijn 32.780 aandelen geplaatst en volgestort voor een nominale waarde van € 819.500 (v.j.: € 819.500).

Agio

Het agio bedraagt € 22.695.000 (v.j.: € 22.695.000).

Herwaarderingsreserve

Onder de post herwaarderingsreserve zijn herwaarderings op beleggingen opgenomen onder aftrek van de latente belastingverplichtingen berekend tegen het nominale tarief van 25%.

Het verloop van de herwaarderingsreserve is als volgt (x € 1.000):	2019	2018
Stand per 1 januari	780	3.020
Mutatie	1.868	-2.240
Stand per 31 december	2.648	780

Overige reserves

Het verloop van de overige reserves is als volgt (x € 1.000):

Balans per 1 januari	14.821	12.776
Bij: resultaat boekjaar	6.683	6.895
Af: dividend	-2.000	-2.350
Af: dividendvoorstel	-	-2.500
Balans per 31 december	19.504	14.821

Winstverdeling voorgaand boekjaar

De jaarrekening 2018 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 6 mei 2019. De algemene vergadering heeft besloten een dividend van € 2.500.000 uit te keren en het restant van de winst toe te voegen aan de overige reserves.

Voorstel winstverdeling

In december 2019 is een interim-dividend van € 2.000.000 uitgekeerd ten laste van de overige reserves. Het bestuur stelt voor om de winst toe te voegen aan de overige reserves. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Solvabiliteit

De solvabiliteit kan als volgt worden toegelicht (x € 1.000):

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	45.667	39.116
Aanpassing technische voorzieningen naar marktwaarde	5.031	4.543
Immateriële vaste activa	-227	-
Belasting effect van de aanpassingen, 25%	-1.043	-1.136
Verwacht dividend komende 12 maanden in SCR-berekening	-675	-
Solvency II vermogen ter dekking van de SCR (A)	48.753	42.523
Vereist (SCR) (B)	27.180	23.945
Solvabiliteitsmarge (A-B)	21.573	18.578
Solvabiliteitsratio (A/B)	179%	178%

De vereiste solvabiliteit (SCR) is berekend volgens de geldende Solvency II wetgeving en is als volgt opgebouwd (x € 1.000):

	31-12-2019	31-12-2018
Verzekeringsrisico		
premie- en voorzieningenrisico	24.579	21.414
catastroferisico	6.471	6.531
onnatuurlijk verval risico	1.112	974
diversificatie	<u>-5.182</u>	<u>-4.971</u>
Totaal verzekeringsrisico	26.980	23.948
Marktrisico		
renterisico	78	612
aandelenrisico	8.618	6.021
vastgoedrisico	0	0
spreadrisico	1.143	1.744
valutarisico	52	84
concentratierisico	0	0
diversificatie	<u>-332</u>	<u>-992</u>
Totaal marktrisico	9.559	7.469
Tegenpartij risico	2.009	1.655
Diversificatie	-7.311	-6.064
Basis SCR	31.237	27.008
Operationeel risico	3.476	3.111
Bruto SCR	34.713	30.119
Adjustment LAC-DT	-7.533	-6.174
SCR	27.180	23.945

De stijging van de solvabiliteitsratio ten opzichte van vorig jaar wordt met name verklaard door het feit dat het aansprakelijk vermogen relatief meer is gegroeid dan de vereiste solvabiliteit. Het eigen vermogen op Solvency II grondslagen (own funds) in 2019 gestegen met € 6.230.000. De SCR is gestegen met € 3.235.000. Dit wordt met name verklaard door een hoger verzekeringsrisico en een hoger marktrisico dat deels wordt gemitigeerd door een hogere diversificatie en een hogere LAC-DT.

Het verzekeringsrisico is gestegen met € 3.032.000, met name vanwege de groei van de portefeuille. Het marktrisico is met € 2.090.000 gestegen vanwege met name een hoger aandelen risico. Deze verhoging wordt verklaard uit hogere waardering van de aandelen alsmede door een hoger toe te passen schok op de aandelen. Het renterisico en het spread risico zijn beide lager. De verlaging van het renterisico wordt veroorzaakt door een betere afstemming van rentegevoelige activa en passiva alsmede door de lagere rentestand. De verlaging van het spreadrisico ligt in de verlaging van de duratie en een verhoging van de gemiddelde rating. Deze verlagingen worden in belangrijke mate tenietgedaan door een lagere diversificatie.

Het adjustment LAC-DT is gestegen met € 1.358.000. Dit wordt verklaard uit een hogere basis SCR alsmede een hoger tarief. Ultimo 2018 is het op dat moment verwachte tarief van 20,5% toegepast. Inmiddels is de verwachting dat het tarief niet verder zal dalen dan tot 21,7%.

RISICOPROFIEL

Risicobeheersing

Risicomangement hanteert binnen de organisatie een integrale benadering. Dat betekent dat de risicomangementprocessen zowel op strategisch als op tactisch en operationeel niveau worden gehanteerd. Het risicomangement moet de ondernemingen in staat stellen om tijdig en op elk niveau weloverwogen keuzes te maken. Hiervoor bestaat een overzicht van en inzicht in de mogelijke risico's en een uitgebalanceerd geheel van beheersmaatregelen (Total Risk Profile). De beheersmaatregelen leiden tot het 'in control' zijn van de gehele organisatie en vergroten de kans op het behalen van de (ondernemings-) doelstellingen.

Voor de organisatie wordt het three lines of defense-model gehanteerd om een goed evenwicht te realiseren tussen enerzijds ondernemerschap en anderzijds controle- en risicobeheersing. De kern van de drie verdedigingslijnen is dat er verschillende, elkaar versterkende beheersfuncties bestaan die onafhankelijk van elkaar functioneren, waarbij elke functie een bijdrage levert aan de kwaliteit van de interne beheersing.

De drie verdedigingslijnen in de organisatie bestaan uit:

- 1e lijn Lijnmanagement en de daaronder vallende afdelingen, die de eerste verantwoordelijkheid hebben voor de resultaten en de operationele processen, de naleving van regels en een effectieve controle van risico's die van toepassing zijn op de operationele afdelingen;
- 2e lijn Toetsende, controlerende en adviserende functies, die de verantwoordelijkheid hebben om het lijnmanagement te ondersteunen ten aanzien van de naleving van regels en risicobeheersing. De second line adviseert over bepaalde categorieën van risico's en bewaakt de opvolging c.q. implementatie van deze adviezen. Het betreft de functies Risicomangement, Compliance en Actuarieel;
- 3e lijn De functie Internal Audit heeft tot doel om de organisatie, zowel de eerste als de tweede lijn als ook het samenspel tussen beide, op basis van gestructureerde controles te adviseren en te ondersteunen ter verbetering van de bedrijfsvoering gelet op effectiviteit en efficiency van het stelstel interne controlemaatregelen. De uitvoering van de audits geschiedt risk-based en volledig onafhankelijk van alle organisatieonderdelen.

Risicobereidheid

Het bestuur stelt ten minste één keer per jaar in overleg met de Risk Officer de risicobereidheid vast en stelt deze zo nodig bij. De kwantitatieve risicobereidheid is op strategisch niveau vastgesteld voor de afzonderlijke risicocategorieën, daarbij rekening houdend met de risicocapaciteit en tolerantielimieten. Tevens worden de solvabiliteitsbehoefte en kapitaalvereisten jaarlijks vastgesteld (herijkt). Deze kenmerken worden gedurende het jaar gemonitord door de Risk Officer. De algemene risicobereidheid wordt als volgt gedefinieerd:

In het streven een sterke nichespeler te zijn met een stabiel en solide profiel en te voorzien in onderscheidende verzekeringsproducten en –dienstverlening, neemt de onderneming alleen risico's die ze begrijpt. We zijn er voor de klant en vermijden risico's die de stabiliteit en soliditeit van het bedrijf bedreigen.

ORSA-proces

De jaarlijkse planningscyclus omvat naast de herijking van de risicobereidheid en het vaststellen van de strategie en het meerjarenplan uiteraard ook de jaarlijkse ORSA. Het ORSA-proces omvat ook de jaarlijkse risicoanalyse die met het gehele management wordt uitgevoerd om eventuele veranderingen in de onderkende risico's te onderkennen en eventueel (aanvullende) maatregelen te treffen. De lange termijnstrategie en de jaardoelstellingen zijn uitgangspunt voor de risicoanalyse.

Onderstaand volgt een beschrijving van de belangrijkste risico's die de vennootschap heeft geïdentificeerd.

Verzekeringstechnisch risico

Dit betreft het risico dat uitkeringen nu en in de toekomst niet gefinancierd kunnen worden vanuit de premie- en/of beleggingsinkomsten. De vennootschap beheerst deze verzekeringstechnische risico's door een adequate systematiek van schadereservering en een op haar omvang afgestemd herverzekeringsbeleid, waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige solvabiliteit.

Ter beperking van de verzekeringstechnische risico's, waaronder catastrofe risico's, zijn met diverse herverzekeraars diverse excess of loss-, quota share- en facultatieve contracten gesloten. De professionele herverzekeraars die participeren in het herverzekeringsprogramma voor de door Ansvar afgegeven dekkingen worden geselecteerd op basis van financiële sterkte en continuïteit, gezien het langetermijnkarakter van de schadeafwikkeling.

Voor de plaatsing en advisering van de contracten wordt gebruikgemaakt van professionele herverzekeringmakelaars. Het eigen behoud op de verschillende contracten is afgestemd op de omvang van het vermogen en de gewenste risicotolerantie.

Liquiditeitsrisico

Het matchingsrisico op de korte termijn, het liquiditeitsrisico, wordt beheerst door hoofdzakelijk te beleggen in liquide markten (obligaties) en het aanhouden van voldoende liquide middelen. Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide producten zoals opties en derivaten, met uitzondering van valutatermijncontracten om valutarisico's in de aandelenportefeuille af te dekken. Daarnaast wordt niet belegd in complexe beleggingsproducten. De liquiditeitspositie wordt dagelijks gevolgd.

Prijrisico

In het prijrisico zijn begrepen het marktrisico, het valutarisico en het renterisico.

Marktrisico

Onder het marktrisico wordt verstaan het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten, gebrek aan marktliquiditeit en onvoldoende diversificatie van de beleggingsportefeuille.

Het beleid omtrent de beleggingen in aandelen en vastrentende waarden is vastgelegd in het beleggingsbeleid. In het beleggingsbeleid zijn bandbreedtes afgesproken.

Marktrisicoconcentraties zijn de extra risico's die een verzekeringsonderneming loopt hetzij door een gebrek aan diversificatie in de activaportefeuille hetzij door een sterke blootstelling aan het risico van

wanbetaling van een enkele emittent van effecten of een groep van verbonden emittenten. De Nederlandsche Bank N.V. heeft hiervoor regels opgesteld. Het beleid is erop gericht dat de portefeuille zodanig is samengesteld dat er geen sprake is van concentratierisico.

Valutarisico

De beleggingen zijn grotendeels in euro's genoteerd. Binnen de beleggingsfondsen is een deel van het vermogen belegd in buitenlandse valuta. Het valutarisico daarvan is in belangrijke mate middels valutatermijncontracten afgedekt. De belangrijkste valuta voor Ansvar zijn het Britse pond en de Amerikaanse dollar.

(x € 1.000)	Blootstelling	Afgedekt	Looptijd	Marktwaaarde actief	Marktwaaarde passief	Saldo
Per 31 december 2019:	13.007	11.584	31-3-2020	29	-29	0
Per 31 december 2018:	9.205	8.866	28-6-2019	1	-34	-33

Renterisico

De rentegevoelige beleggingen zijn de obligaties en de participatie in het Hypotheekfonds. De technische voorzieningen worden niet contant gemaakt en in de schuldenposities zijn geen schulden opgenomen waarvoor rentevergoedingen worden verstrekt. De rentegevoelige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaaarde. De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration in de beleggingen in obligaties bedraagt 2,7 (v.j.: 2,9). De duration van de hypothecaire leningen in het hypotheekfonds bedraagt 7,7 (v.j.: 7,6).

Aandelenrisico

De aandelenbeleggingen bestaan geheel uit beleggingsfondsen. De verschillende beleggingsfondsen zijn voornamelijk georiënteerd Europa en Noord-Amerika. Het Hypotheekfonds belegt uitsluitend in hypothecaire leningen met als onderpand Nederlandse particuliere woningen.

Kredietrisico/tegenpartijrisico

De vennootschap kent verschillende verschijningsvormen van kredietrisico. Het kredietrisico in de beleggingsportefeuille, vorderingen op herverzekeraars en de vorderingen op verzekeringnemers en agenten zijn hiervan de belangrijkste.

Kredietrisico in de vastrentende beleggingsportefeuille

Het kredietrisico binnen de vastrentende beleggingsportefeuille is het risico dat een emittent van de obligatie of een debiteur van een onderhandse lening niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen. De portefeuillestrategie is vastgelegd in mandaten voor de vermogensbeheerder. Periodiek wordt gecontroleerd en gerapporteerd of de vermogensbeheerder zich aan de mandaten heeft gehouden. Zie de toelichting op de beleggingen (noot 2).

Kredietrisico vorderingen op herverzekeraars

De vennootschap maakt gebruik van meerdere herverzekeraars teneinde de financiële gevolgen van geaccepteerde verzekeringstechnische risico's beheersbaar te houden. Er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van gerenommeerde professionele herverzekeraars.

Kredietrisico vorderingen op verzekeringnemers en agenten

Het kredietrisico wordt geminimaliseerd door een strak incassobeleid.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden beheerst door het stellen van eisen met betrekking tot onder meer de interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit van de geautomatiseerde systemen en datakwaliteit. Het beleid is erop gericht dat deze risico's zo veel als mogelijk worden voorkomen. Daarnaast heeft de vennootschap een riskmanager, een compliance officer en een internal auditor aangesteld.

IT-risico

Het IT-risico betreft het risico dat de operationele en financiële systeem niet langer naar behoren functioneren. Deze risico's worden meegenomen in het risicomanagementsysteem. Gezien de grote afhankelijkheid van de digitale verwerking van transacties is de continuïteit van de automatiseringsomgeving van groot belang. Getroffen maatregelen op dit gebied betreffen de selectie van betrouwbare partners, fysieke beveiliging van ruimtes, toegangsbeveiliging getroffen back-up en recoveryprocedures. Alle als onderdeel van het Informatiebeveiligingsbeleid. Tevens bestaan diverse functies, zoals de Informatiebeveiligingscoördinator, de BCM-coördinator, de CISO en de IT-speciast Governance & Control die zich hiermee bezighouden.

Compliancerisico

Naast de reeds hiervoor beschreven risico's, is een van de belangrijkste risico's waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd het compliancerisico. De afgelopen jaren is de financiële markt geconfronteerd met een aanzienlijke toename en verscherping in regelgeving. De Compliance-officer heeft een systeem van monitoring in organisatie en processen om deze risico's te ondervangen en aan de compliance verplichtingen te voldoen.

Frauderisico

Onrechtmatig claimgedrag van polishouders heeft betrekking op het risico dat polishouders onterecht een schade claimen of de omvang van een schade zwaarder aanzetten. Door diverse afdelingen wordt gelet op indicatoren die op mogelijke fraude kunnen duiden en zo nodig aanvullende actie ondernomen. De Fraudecoördinator speelt hierbij een centrale rol. Deze is tevens verantwoordelijk voor het bijhouden van de wetten en eisen en de zorg dat eventuele wijzigingen in het beleid worden opgenomen en in de organisatie wordt geborgd.

Technische voorzieningen (6)

De verdeling van de technische voorzieningen eigen rekening kan als volgt worden weergegeven:

Niet-verdiende premies

(x € 1.000)

	31-12-2019	31-12-2018
	Eigen rekening	Eigen rekening
Auto	22.851	20.311
Aansprakelijkheid	3.560	3.144
Brand	4.927	4.156
Overige	1.013	642
Niet-verdiende premies	32.351	28.253
Af: Vooruitbetaalde provisie en tekencommissie	10.176	8.990
	22.175	19.263

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

Het verloop van de technische voorziening niet-verdiende premies kan als volgt worden weergegeven:

Niet-verdiende premies

(x € 1.000)

	2019 Eigen rekening	2018 Eigen rekening
Stand 1 januari	19.263	17.933
Door acquisitie verkregen:		
Bruto	587	-
Vooruitbetaalde acquisitiekosten	-120	-
Mutatie bruto, verantwoord onder wijziging technische voorzieningen premie	3.511	1.904
Mutatie vooruitbetaalde acquisitiekosten, verantwoord onder de bedrijfskosten	-1.066	-574
 Stand 31 december	 22.175	 19.263

Te betalen schaden

(x € 1.000)

	Bruto	Herver- zekering	Eigen rekening
2019			
Auto	53.101	-11.686	41.415
Aansprakelijkheid	14.029	-3.859	10.170
Brand	5.520	-2.287	3.233
Overige	1.453	-323	1.130
	74.103	-18.155	55.948
 2018			
Auto	44.713	-8.361	36.352
Aansprakelijkheid	12.469	-2.449	10.020
Brand	4.085	-1.396	2.689
Overige	1.706	-298	1.408
	62.973	-12.504	50.469

Het verloop van de technische voorziening te betalen schade kan als volgt worden weergegeven:

Te betalen schaden

(x € 1.000)

	Bruto	2019 Herver- zekering	Eigen rekening	2018 Eigen rekening
Stand 1 januari	62.973	-12.504	50.469	51.050
Onttrekkingen in het jaar	-58.338	14.335	-44.003	-42.129
Dotaties (per saldo) in het jaar	69.468	-19.986	49.482	41.548
 Stand 31 december	 74.103	 -18.155	 55.948	 50.469

Ontwikkelingen schadeverloop

Na herverzekering (x € 1.000):

	Voorziening 1 januari	In het boek jaar betaal- de schaden	Voorziening einde boekjaar	Per saldo vrijgekomen/ toegevoegd
2019				
Schadejaren:				
. 2014 en eerder	17.545	4.208	16.838	-3.501
. 2015	2.920	480	3.267	-827
. 2016	4.278	1.378	3.422	-522
. 2017	8.544	1.461	6.239	844
. 2018	15.407	6.526	7.706	1.175
Totaal tot en met 2018	48.694	14.053	37.473	-2.831
. 2019		24.807	16.695	
		38.860	54.168	
. Schadebehandelingskosten en Wbf		5.143	1.780	
Totaal netto		44.003	55.948	

	Voorziening 1 januari	In het boek jaar betaal- de schaden	Voorziening einde boekjaar	Per saldo vrijgekomen/ toegevoegd
2018				
Schadejaren:				
. 2014 en eerder	21.950	3.556	17.545	849
. 2015	4.748	1.283	2.920	545
. 2016	7.164	1.725	4.278	1.161
. 2017	16.627	6.627	8.544	1.456
Totaal tot en met 2017	50.489	13.191	33.287	4.011
. 2018		24.076	15.407	
		37.267	48.694	
. Schadebehandelingskosten en Wbf		4.862	1.775	
Totaal netto		42.129	50.469	

Toereikendheidstoets

Het bestuur heeft een toereikendheidstoets uitgevoerd op de hoogte van de technische voorzieningen. De positieve toetsmarge bedraagt € 4,8 miljoen (v.j. € 4,5 miljoen). De prudentie in de balanswaarde van de technische voorzieningen is gekwantificeerd op basis van realistische actuariële en economische uitgangspunten die mede gebaseerd zijn op ervaringscijfers met betrekking tot de bestaande portefeuille. De toereikendheidstoets is uitgevoerd met een onderverdeling naar homogene risicogroepen. Bij de vaststelling van het toetssaldo zijn de Solvency II grondslagen gehanteerd, waaronder de toepassing van de contante waarde op basis van de voorgeschreven rentetermijnstructuur, een risicomarge en de contractgrenzen.

Voorzieningen (7)

Latente belastingenverplichtingen

De latente belastingenschuld betreft de verschuldigde belasting over de ongerealiseerde herwaardering in de beleggingsportefeuille. De latente belastingverplichtingen zijn berekend tegen het nominale tarief van 25%.

Het verloop is als volgt (x €1.000):	2019	2018
Balans per 1 januari	260	1.006
Mutatie verslagjaar	623	-746
Balans per 31 december	883	260

De looptijd van de voorziening is overwegend langer dan 1 jaar.

Overige voorzieningen

Onder de overige voorzieningen is de jubileumvoorziening opgenomen. De vennootschap keert jubileumuitkeringen uit aan medewerkers die een 12,5-, 25- en 40-jarig dienstjubileum behalen. Er is een voorziening getroffen voor de verwachte uitkeringen aan de medewerkers. Afhankelijk van het aantal dienstjaren is de blijfkans ingeschat tussen 75 en 99% op basis van historische verloopgegevens. Er is rekening gehouden met een gemiddelde verwachte salarisstijging van 3,5% (v.j. 3,0%) en de rekenrente is gebaseerd op de IAS 19 Yieldcurve. Als pensioenleeftijd is 68 jaar aangehouden.

Het verloop is als volgt (x €1.000):	2019	2018
Balans per 1 januari	16	-
Dotatie	9	16
Onttrekkingen	-5	-
Balans per 31 december	20	16

De looptijd van de voorziening is overwegend langer dan 1 jaar.

Overige kortlopende schulden (8)

De schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden uit herverzekering

De schulden uit herverzekering hebben betrekking op de nog te betalen premies aan herverzekeraars.

Groepsmaatschappijen

De schulden aan groepsmaatschappijen heeft betrekking op Turien & Co. Assuradeuren B.V. en op Turien & Co. Holding B.V.

Belastingen

De specificatie luidt als volgt:

(x €1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Vennootschapsbelasting	122	623
Loonheffing	57	66
Assurantiebelasting	330	293
	509	982

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. neemt deel aan de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Het aandeel in de dekkingscapaciteit NHT bedraagt € 430.000 (v.j. 417.000).

De vennootschap heeft een commitment afgegeven voor deelname in het Private Equity fonds tot een bedrag van ca €5.000.000. Op balansdatum resteert een commitment van ca €1.350.000 (v.j.: ca €2.100.000).

De vennootschap loopt een risico op eventuele kortingen bij uitgaande waardeoverdrachten van individuele pensioenrechten. Dit risico is niet kwantificeerbaar en daarom is er geen voorziening voor opgenomen.

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting met de aandeelhouder en haar groepsmaatschappijen en is uit dien hoofde (evenals de andere vennootschappen in de fiscale eenheid) hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden voortvloeiende uit deze fiscale eenheid.

De vennootschap is gehuisvest in een gehuurd kantoorpand. De huurovereenkomst loopt tot 31 december 2024 en kan stilzwijgend worden verlengd voor twee periodes van vijf jaar. De huurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd.

Er wordt gebruikgemaakt van diverse softwarepakketten.

De vennootschap beschikt over bedrijfsauto's op basis van leasecontracten.

Contractuele verplichtingen 31 december 2019 (x € 1.000):	1 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Huur bedrijfsgebouwen	164	669	-
Softwarepakketten	93	7	-
Leaseauto's	40	94	-
Totaal	297	770	-

Contractuele verplichtingen 31 december 2018 (x € 1.000):	1 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Huur bedrijfsgebouwen	159	634	159
Softwarepakketten	85	73	-
Leaseauto's	43	43	-
Totaal	287	750	159

Technische rekening schadeverzekering

Brancheoverzicht
(x €1.000)

	Ongevallen		Motorrijtuigen WA		Motorrijtuigen Casco		Aansprake- lijkheid		Brandschade		Overige branches		Totaal	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Bruto verdiende premie	2.221	1.982	31.676	29.592	49.907	45.323	11.023	10.405	17.956	15.667	3.080	733	115.863	103.702
Bruto schadelast	-201	642	-25.612	-19.480	-26.543	-24.313	-4.561	-2.189	-11.419	-9.968	-1.055	-120	-69.391	-55.428
Resultaat herverzekering	-237	-587	1.602	-518	-1.324	-2.650	18	-2.503	195	-356	-781	44	-527	-6.570
Bedrijfskosten	-797	-770	-10.395	-9.901	-16.842	-15.230	-4.116	-3.531	-6.258	-5.239	-848	-246	-39.256	-34.806
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen	22	36	802	831	226	220	235	254	124	115	12	3	1.421	1.459
Resultaat technische rekening	1.008	1.414	-1.927	524	5.424	3.350	2.599	2.436	598	219	408	414	8.110	8.357

Verdiende premie eigen rekening (9)

Bruto premie

De premie is vrijwel volledig afkomstig uit Nederland.

Uitgaande herverzekeringspremies

Ten behoeve van de portefeuille is een herverzekeringsprogramma afgesloten. Naast diverse excess of loss contracten is er tevens een quota share contract afgesloten (30%).

Schaden eigen rekening (10)

De externe schadebehandelingskosten die zijn verantwoord onder de schaden eigen rekening bedroegen in het verslagjaar € 3.041.000 (v.j.: € 2.756.000).

De interne schadebehandelingskosten die zijn verantwoord onder de schaden eigen rekening bedroegen in het verslagjaar € 4.005.000 (v.j.: € 3.728.000). De berekening geschiedt op basis van de personeelskosten vermeerderd met andere direct of indirect aan schadebehandeling toe te rekenen kosten. Een deel van de tekencommissie, die wordt betaald aan zustermaatschappij Turien & Co. Assuradeuren B.V., wordt eveneens toegerekend aan (interne) schadebehandelingskosten.

Bedrijfskosten (11)

Acquisitiekosten

De acquisitiekosten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):	2019	2018
Acquisitiekosten	36.672	32.574
Hierin begrepen schadeafhandelingskosten, toegerekend aan schadelast	<u>-3.006</u>	<u>-2.728</u>
	33.667	29.846

Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen

De beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen kunnen als volgt worden gespecificeerd

Personeelskosten	5.244	3.654
Afschrijvingen op bedrijfsmiddelen	191	175
Overige beheerskosten	2.221	2.131
Schadebehandelingskosten toegerekend aan schade	-1.000	-1.000
Totaal bruto bedrijfskosten	6.656	4.960

De acquisitiekosten betreffen met name de vergoedingen aan assurantietussenpersonen (provisie) en gevolmachtigden (tekencommissie).

Personeelskosten

(x € 1.000)	2019	2018
Salarissen	1.415	1.244
Sociale lasten	259	205
Pensioenlasten	304	253
Overige personeelskosten	3.266	1.952
	5.244	3.654

Onder de overige personeelskosten is een bedrag ad € 2.986.000 (v.j.: € 1.875.000) opgenomen aan door Turien & Co. Assuradeuren BV doorberekende personeelskosten. Tevens is hier € 51.000 (v.j.: € 51.000) management fee opgenomen dat door Turien & Co. Holding B.V. in rekening is gebracht.

Pensioenregeling

De pensioenregeling is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Deelname is verplicht voor de medewerkers. De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar gefinancierd door middel van kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een beschikbare premieregeling. Het maximum pensioengevend salaris is € 86.470. De franchise bedraagt € 14.188.

Deelnemers betalen een eigen bijdrage indien het jaarsalaris op fte basis uitkomt boven € 48.734. Op balansdatum waren er voor de vennootschap geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het verslagjaar had de vennootschap 27 medewerkers op fte basis in dienst (v.j.: 27).

Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

Daarnaast waren er in het verslagjaar ca 2 (v.j. -) oproepkrachten in dienst.

Bezoldiging bestuur en raad van commissarissen

Voor de bestuurders wordt de bezoldiging doorbelast vanuit een zustermaatschappij. De totale bezoldiging van de bestuurders over het verslagjaar bedraagt € 411.000 (v.j.: € 310.000). De financieel directeur is in 2018 in de loop van het jaar aangetreden.

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen bedroeg over het verslagjaar € 65.000 (v.j.: € 74.000).

Aan een voormalig bestuurder is een rentedragende lening verstrekt ter financiering van de aankoop van een assurantieportefeuille. Het saldo bedraagt € 56.000 (v.j.: € 112.000). Deze lening is begin 2020 geheel afgelost. De lening is aangegaan tegen algemene marktcondities.

Afschrijvingen

(x € 1.000)

	2019	2018
Immateriële vaste activa	20	10
Materiële vaste activa	178	165
Boekwinst verkochte activa	-7	-
	191	175

Niet-technische rekening**Opbrengsten uit beleggingen (12)**

De opbrengst uit beleggingen kan als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

	2019	2018
Dividend op aandelen	283	264
Interest op obligaties	1.053	1.348
Overige opbrengsten	18	45
	1.354	1.657

Overige kosten

De onder de accountants- en advieskosten ten laste van het resultaat van het boekjaar gebrachte honoraria voor werkzaamheden van externe accountants is als volgt onder te verdelen (x € 1.000):

	2019	2018
Controle jaarrekening	249	161
Andere controleopdrachten	-	5
Andere niet controlediensten	-	-
	249	166

De wettelijke controle jaarrekening betreft eveneens de wettelijke controle op de verslagstaten van het boekjaar ten behoeve van De Nederlandsche Bank. De andere controleopdrachten hebben betrekking op een assurancerapport bij de opgave aantal verzekerde motorrijtuigen alsmede een controleverklaring bij het premie-inkomen. De kosten zijn inclusief omzetbelasting en er is rekening gehouden met verwachte meerwerkkosten.

Belastingen (13)

De vennootschapsbelasting is berekend tegen het geldende tarief over het resultaat voor belastingen over het boekjaar. Het nominale belastingtarief bedraagt 25%.

Het effectieve belastingpercentage bedraagt eveneens 25% (v.j. 25%).

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De door de vennootschap verschuldigde belasting wordt berekend over de commerciële winst voor belastingen rekening houdend met verschillen in waardering van activa en passiva op de commerciële en de fiscale balans. Met permanente verschillen wordt geen rekening gehouden. Deze worden bij het hoofd van de fiscale eenheid voor de groep als geheel in de berekening opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de vennootschap en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de vennootschap en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en het management. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan met niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is de wereld geconfronteerd met het coronavirus. In het bestuursverslag is daar nader op in gegaan. Volledigheidshalve is de tekst tevens hier onder het hoofdstuk "gebeurtenissen na balansdatum" opgenomen. Naast de corona-crisis hebben er na balansdatum geen gebeurtenissen plaatsgevonden, anders dan in de jaarrekening zijn verwerkt of toegelicht.

Corona-crisis***Algemeen***

De impact van de crisis is van ongekende aard en omvang en heeft grote gevolgen op de wereldwijde samenleving. Kort voor het opmaken van dit jaarverslag komen er steeds meer berichten dat de economie in een recessie stort. Een economische recessie zet met name de groei in de zakelijke schademarkt onder druk.

Een direct (financieel) gevolg van de crisis is een fors koersverlies op de beleggingsportefeuille. Daarnaast wordt verwacht dat de crisis impact zal hebben op de ontwikkeling van de portefeuille, de schadelast, de rating van herverzekeraars alsmede het betalingsgedrag van verzekeringnemers.

Bedrijfsvoering

De Groep heeft de adviezen vanuit het RIVM en de overheid opgevolgd en diverse maatregelen genomen om fysieke contacten zo veel mogelijk te vermijden. Slechts een zeer beperkt aantal medewerkers is nog op kantoor werkzaam, het overgrote deel van de medewerkers werkt vanuit huis. De Groep beschikt over de benodigde technische infrastructuur en heeft de stresstest goed doorstaan. Het crisisteam heeft meerdere malen per week telefonisch overleg en neemt maatregelen om de business zo goed mogelijk te laten verlopen. De afgewogen risico's, de besluitvorming en actiepunten vanuit dit overleg worden door de Risk Officer vastgelegd. De communicatie richting medewerkers vindt op zeer regelmatige basis plaats en wordt tevens vastgelegd in de kennisbank.

Beleggingsportefeuille

De beleggingen zijn per 31 maart 2020 met €4,5 miljoen in waarde gedaald ten opzichte van 31 december 2019. Er is geen noodzaak tot geforceerde verkoop. Het uiteindelijke jaarresultaat zal in het totaalresultaat over 2020 worden verantwoord.

Verzekeringsportefeuille

De "omzet" van Ansvar/Turien bestaat hoofdzakelijk uit een lopende portefeuille en deze loopt in beginsel door. De corona-crisis kan op de langere termijn wel een negatief effect hebben. De portefeuille bestaat voornamelijk uit particuliere verzekeringen zoals auto en brand. Op het moment is er nog nauwelijks productieverlies merkbaar. De verkoop van auto's en woonhuizen zal naar verwachting op enig moment stagneren en mogelijk zal de werkloosheid oplopen. Dit zou tevens een downsizing van het wagenpark tot gevolg kunnen hebben, met name in het segment €80.000-160.000.

Wij verwachten niet dat verzekeringsnemers hun polissen zullen opzeggen. De groei zal dus stagneren.

Zowel de economische recessie als de druk op het intermediair en consolidatie daarvan kan tot gevolg hebben dat de omzetverwachtingen bijgesteld moeten worden. In de niches wordt een minimale impact ten opzicht van de reguliere (commodity) schademarkt verwacht. Een realistisch scenario zou kunnen zijn dat de omzetverwachting met €5 miljoen (3%) per jaar (oplopend dus na 2 jaar €10 miljoen, 3 jaar €15 miljoen etc.) dient te worden bijgesteld. Deze impact is doorgerekend in de SCR.

Schadelast ontwikkeling

Op de schade wordt een verlagend effect verwacht dat het verlies aan premie-inkomen (deels) zal compenseren. Enerzijds als de productie achterblijft zal de schade navenant achterblijven. Weliswaar wordt er meer schade verwacht op de reisverzekeringen, maar dat is slechts een klein deel van de portefeuille. Met een portefeuille die voor het grootste gedeelte uit autoverzekeringen bestaat, zit Ansvar "aan de goede kant". Voor auto en wegverkeer wordt juist veel minder schade verwacht omdat het aantal verkeersbewegingen drastisch afneemt gedurende de lockdown. De eerste berichten zijn dat het aantal ongelukken landelijk met meer dan 50% is afgenomen. Over de laatste weken heeft Ansvar/Turien dit overigens nog niet waargenomen maar dat kan ook zijn omdat de schademeldingen altijd nog wat nadruppelen. Het is aannemelijk dat gedurende de lockdown de schadelast op autoverzekeringen zo'n 40% lager uitkomt, oftewel 20% van de premie. Voor Ansvar levert dat op korte termijn een bate van €1,8 miljoen per maand, waarbij het effect voor heel 2020 op €6 miljoen geschat wordt. Het hogere technische resultaat zal daarmee waarschijnlijk het waardeverlies van de beleggingen (aannemende dat dit zo blijft) kunnen compenseren.

Kosten

Voor Ansvar vormen personeelskosten de hoofdmoot van de bedrijfskosten. De corona-crisis heeft naar verwachting geen impact op de totale personeelskosten. Wij hebben wel wat extra kosten aan het thuiswerk (meer software licenties, meer hardware) maar dat valt over het geheel genomen wel mee.

De corona-crisis zou voor de komende drie jaar ook een positieve impact op de bedrijfskosten kunnen hebben. Nu al worden cao-verhogingen op de langere baan geschoven, een recessie en mogelijk oplopende werkloosheid zal eveneens een druk op de loonontwikkeling met zich meebrengen. Daarnaast kan de huidige impuls voor digitalisering eveneens een impact voor de langere termijn met zich meebrengen. Het is mogelijk dat dit tot een 1-2% minder snelle toename van de bedrijfskosten leidt, hetgeen dan ruimte geeft om de tariefverlagingen in de markt op te vangen. Anderzijds kan een kostenverlaging markt breed ook juist weer een tariefverlaging en prijsconcurrentie aanjagen.

Debiteurenrisico

Het risico bestaat dat een deel van de verzekeringnemers een verzoek tot uitstel van betaling zal doen. Als eerste maatregel biedt Ansvar/Turien de mogelijkheid om jaarpremies om te zetten naar maandpremies. Dit zal wat lucht geven voor de liquiditeitspositie van verzekeringnemers, maar niet in alle gevallen afdoende zijn. Naar verwachting zal de impact voor de groep beperkt zijn. De portefeuille betreft grotendeels particuliere verzekeringen. Voor ondernemers worden van overheidswege maatregelen getroffen om de liquiditeit van ondernemer te ondersteunen. Dat zal niet wegnemen dat niet voor iedereen de betalingsproblemen worden opgelost.

Liquiditeit

De groep beschikt per 1 januari 2020 over ruim € 17.000.000 aan liquide middelen. De huidige positie is sterk hoger, maar dat betreft in belangrijke mate de jaarpremies van inkomensverzekeringen welke eind maart aan de betreffende schadeverzekeraars moeten worden overgedragen. Daarnaast beschikt de vennootschap binnen de beleggingsportefeuille nog over een liquide Geldmarktfonds van ca € 11.000.000.

Het verlies op de effectenportefeuille gaat niet ten laste van de liquiditeitspositie. De andere genoemde risico's kunnen wel impact hebben op de liquiditeitspositie van de groep. Gezien de onzekerheden is de daadwerkelijke impact moeilijk te voorspellen. Omdat er een sterke liquiditeitspositie is worden geen risico's voorzien met betrekking tot de liquiditeit.

Solvabiliteit

Per 31 december 2019 is de solvabiliteitsmarge van Ansvar 179%. Dat is ruim boven de interne norm van 110%, de veiligheidsmarge van 140% waaronder aanvullende maatregelen genomen dienen te worden en de dividendstreefnorm van 160%. Om een beeld te krijgen van de mogelijke impact van de corona-crisis op de solvabiliteit is een berekening gemaakt van de SCR per heden. De volgende ontwikkelingen zijn hierbij doorgerekend:

SCR-element	Doorgerekend	Toelichting	Impact
Premie-volume	Ja	Meest reële scenario doorgerekend	€ 5 mln minder groei per jaar, komende 3 jaar.
Schadelast ontwikkeling	Nee	Onzeker, meerdere scenario's mogelijk	-
Beleggingsportefeuille	Ja	Impact per heden kan objectief worden vastgesteld, excl. impact PE-fonds	€ 4,5 mln verlies t.o.v. 31-12-19
Rating herverzekeraars	Ja	Ratings zijn ongewijzigd	-
Renterisico	Ja	Het renterisico van Ansvar is laag doordat de duratie van zowel de verplichtingen als de beleggingen beperkt is en deze goed op elkaar zijn afgestemd. Bovendien is de impact van de corona-crisis op de rente vooralsnog zeer beperkt (ter indicatie: de 10-jaars NL staatsrente was begin april vrijwel gelijk aan die per 31-12-2019).	-
Tegenpartijrisico	Ja	De impact hierop is ons inziens beperkt, aangezien het tegenpartijrisico voornamelijk bestaat uit blootstellingen herverzekeraar, Banken, Hypotheken en MoneyMarket fund. Er zijn (nog) geen signalen bekend over downgrades of problemen in de kredietwaardigheid.	-

Doorrekening impact in SCR tooling

Het doorrekenen van bovengenoemde ontwikkelingen leidt tot een solvabiliteitsratio van 179%. Hetzelfde als de ratio per 31 december 2019. Het Solvency II vermogen is weliswaar ca € 2,6 miljoen lager, maar de SCR komt ook € 1,4 miljoen lager uit. De verlagingen zijn procentueel gelijk, zodat de solvabiliteitsmarge gelijk blijft.

De daling van het Solvency II vermogen wordt verklaard uit de lagere waardering van de aandelen ad € 4,5 miljoen (na vennootschapsbelasting € 3,4 miljoen), het vervallen van het dividendvoornemen ad € 0,7 miljoen en € 0,1 miljoen overige mutaties.

De lagere verwachte portefeuillegroei van € 5 miljoen leidt tot een € 0,5 miljoen lagere SCR. De lagere waardering van de aandelen in de beleggingsportefeuille leidt tot een € 2,7 miljoen lager marktrisico. Dit wordt niet alleen veroorzaakt door de lagere waardering van de aandelen, maar met name ook doordat Eiopa de dempener heeft verlaagd van -0,08% per 31 december 2019 naar -5,94% per 28 februari 2020.

Vanwege de lagere BSCR-diversificaties ad € 1,4 miljoen is de BSCR € 1,8 miljoen lager. Het operationeel risico blijft gelijk en door de met de lagere BSCR samenhangende lagere LAC-DT wordt de SCR per saldo € 1,4 miljoen lager.

Uit de analyse van de LAC/DT komt naar voren dat de LAC/DT naast carry-back en latente belastingverplichtingen in 4 jaar kan worden verrekend met carry-forward in beide scenario's. Bij deze analyse is rekening gehouden met de herrekenende SCR en LAC-DT alsmede een nihil resultaat over 2020 en een halvering van het resultaat 2021 in de twee scenario's. Dat is dus nog ruim binnen de termijnen. Verdere verlaging van de LAC/DT in de SCR-berekening is derhalve niet noodzakelijk.

Er valt nog niet veel te zeggen over wat per saldo de impact van de crisis zal zijn op het resultaat. Wel is aan te geven wat ongeveer de impact van een mogelijk verlies op de solvabiliteitsmarge is. Het aangegeven verlies is inclusief het verlies op aandelen ad € 4,5 miljoen.

Van een eventueel verlies kan van de eerste € 10 miljoen 25% vennootschapsbelasting worden teruggevraagd middels carry-back. Bij onderstaande berekeningen in geen rekening gehouden met een latente belastingvordering als gevolg van carry-forwardmogelijkheden.

Verlies bruto	Verlies netto	solvabiliteitsratio
€ 0	€ 0	179%
€ 10.000.000	€ 7.500.000	163%
€ 16.000.000	€ 13.500.000	140%
€ 23.800.000	€ 21.300.000	110%

Dit betekent dat er nog een ruime marge is voordat de veiligheidsmarge van 140% of zelfs de interne norm van 110% zal worden bereikt.

ORSA

De Groep kent een single ORSA. In de ORSA 2019-2020 (d.d. 24-12-2019) is een stress scenario opgenomen waarbij sprake is van financiële instabiliteit (economische crisis) met forse verliezen op de beleggingsportefeuille. Van de vijf doorgerekende scenario's is dit het scenario met de grootste impact. De gebruikte parameters leiden in het scenario tot een (aanzienlijk) grotere mate van stress dan in de huidige situatie het geval is.

Het ORSA scenario financiële crisis (scenario 3) bevat de volgende impact:

- Aandelen: -/- 42%
- Hypotheken: -/- 11%
- Bedrijfsobligaties: -/- 16%
- Staatsobligaties: -/- 4%
- LACDT fors omlaag door alleen Carry-back en DTL op te nemen

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

In dat scenario wordt ingegrepen in dividend en resteert een solvabiliteitsratio van 117% welke zich herstelt tot 160% in enkele jaren tijd. Zelfs onder deze grote stress blijft de SCR in de ORSA boven de interne norm en is herstel zichtbaar binnen de 5-jarige planperiode.

De huidige situatie in de corona-crisis is nog fors minder zwaar dan dit scenario.

De berekeningen die zijn gemaakt met de tot nu toe bekende cijfers geven als resultaat dat er vrijwel geen impact is op de SCR-ratio en deze derhalve nog (ver) boven de normen blijft. Daarnaast blijkt uit het scenario van de ORSA dat zelfs bij een grotere impact dan de huidige situatie de solvabiliteit blijft voldoen aan de (minimum) eisen. Deze twee factoren geven voorsnog voldoende vertrouwen in de financiële positie voor nu en in de nabije toekomst. Derhalve wordt momenteel geen reden gezien voor een triggered ORSA. Echter, zodra de situatie veranderd (verslechterd) zal deze overweging opnieuw moeten worden gemaakt.

Er is desondanks wel reeds ingegrepen door de voorgenomen dividenduitkering ad € 675.000 in te trekken.

Continuïteit

Op grond van de verwachte impact van de corona-crisis zoals hiervoor beschreven, wordt de continuïteitsveronderstelling gehandhaafd.

Alkmaar, 17 april 2020

Het bestuur

De heer drs. P. van Geijtenbeek
Mevrouw F.J.E. Bakker RA

De Raad van Commissarissen:

De heer drs. W.J.H. Gerritsen
Mevrouw mr. I.A. Visscher
De heer mr. P.J. Schneider
De heer dr. N.G. de Jager

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE WINSTVERDELINGSREGELING

In artikel 20 van de statuten is het volgende opgenomen inzake de winstbestemming:

1. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal van de vennootschap, vermeerderd met de reserves die krachtens de Wet moeten worden aangehouden.
2. De winst blijvende uit de door de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde winst- en verliesrekening staat ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders.
3. De vennootschap mag slechts uitkeringen doen, indien aan het vereiste van lid 1 is voldaan en mits na voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen.
4. Op door de vennootschap verkregen aandelen in haar kapitaal of certificaten daarvan vindt geen uitkering ten behoeve van de vennootschap plaats.
5. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen of certificaten van aandelen, waarop ingevolge het in lid 4 bepaalde geen uitkering ten behoeve van de vennootschap plaatsvindt, niet mee.
6. De vordering tot uitkering verjaart door een tijdsverloop van vijf jaren te rekenen vanaf de dag van betaalbaarstelling.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van
Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag 2019 opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag 2019 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. (hierna: Ansvar) per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Ansvar te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 de winst- en verliesrekening over 2019;
- 3 het overzicht totaalresultaat over 2019;
- 4 het kasstroomoverzicht 2019 en
- 5 de toelichting op de balans en winst- en verliesrekening.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Ansvar zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit

— Materialiteit van EUR 0,7 miljoen (2018: EUR 0,8 miljoen). Bij de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van circa 1,5% van het eigen vermogen.

Kernpunt

— Waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden.

Oordeel

— Goedkeurend.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 0,7 miljoen (2018: EUR 0,8 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt, uitgegaan van circa 1,5% van het eigen vermogen.

Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, omdat van het eigen vermogen ook de solvabiliteitsratio is afgeleid en deze ratio voor de gebruikers van de jaarrekening als belangrijk kengetal wordt gezien voor de financiële positie van de entiteit.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 35 duizend rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van onze controle inzake fraude

In overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid (maar geen absolute) dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Als onderdeel van onze risico-inschattingwerkzaamheden hebben wij gebeurtenissen en omstandigheden geëvalueerd die wijzen op een prikkel of druk om fraude te plegen of een

mogelijkheid bieden om fraude te plegen ('frauderisicofactoren') om op basis daarvan frauderisico's te identificeren, indien relevant.

Geïdentificeerde frauderisico's zijn besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van fraude gedurende de controle.

Wij hebben, op basis van de controlestandaard, het frauderisico ten aanzien van het doorbreken van interne beheersing door management geëvalueerd.

Onze controlewerkzaamheden omvatten een evaluatie van de opzet en het bestaan alsmede de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van deze risico's en gegevensgerichte controlewerkzaamheden, inclusief gedetailleerd testen van (administratieve) journaalposten en het evalueren van management bias en werkzaamheden van de eerste, tweede en derde lijn op de toetsing van de interne controles die door Ansva zijn uitgevoerd ter detectie en ter voorkoming van fraude.

Bij het bepalen van onze controlewerkzaamheden maken wij gebruik van de inschatting en evaluatie van de onderneming met betrekking tot het interne beleid omtrent frauderisico-beheersing (preventie, detectie en respons), inclusief de opzet van ethische standaarden om een open en eerlijke cultuur na te streven.

Als onderdeel van onze evaluatie van eventuele fraudegevallen hebben we interne rapportages hieromtrent geïnspecteerd en opvolging van management geëvalueerd.

We hebben onze risico-inschatting en controlewerkzaamheden gecommuniceerd aan het bestuur en Audit- en Riskcommissie (ARC) van de Raad van Commissarissen. Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch fraudeonderzoek, welk onderzoek vaak een meer diepgaand karakter heeft.

Onze controlewerkzaamheden om frauderisico's te adresseren hebben niet geleid tot de identificatie van een kernpunt van de controle.

We merken op dat onze controle is gebaseerd op de procedures die zijn beschreven in overeenstemming met de toepasselijke controlestandaarden en niet primair zijn ontworpen om fraude te detecteren.

Reikwijdte van onze controle inzake het niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben feiten en omstandigheden geëvalueerd om wet- en regelgeving te identificeren die relevant zijn voor Ansva.

We hebben wet- en regelgeving geïdentificeerd die redelijkerwijs een materieel effect op de jaarrekening kan hebben op basis van onze risico-inschatting, sector kennis en de NBA-handreiking 1143, door middel van het bevragen van management en evaluatie van beleid en procedures geïmplementeerd ten aanzien van het voldoen aan wet- en regelgeving.

Geïdentificeerde wet- en regelgeving is besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van het niet voldoen aan wet- en of regelgeving gedurende de controle. De potentiële impact van wet- en regelgeving varieert sterk:

- Ansvar is onderhevig aan wet- en regelgeving die direct van invloed is op de jaarrekening, inclusief verslaggevingstandaarden. Wij hebben het voldoen aan deze wet- en regelgeving vastgesteld als onderdeel van onze controlewerkzaamheden voor de relevante elementen in de jaarrekening;
- Daarnaast is Ansvar onderhevig aan diverse wet- en regelgeving waarbij niet voldoen aan deze wet- en regelgeving indirect van invloed op de jaarrekening kan zijn ten aanzien van elementen verantwoord of toegelicht in de jaarrekening, of beide, bijvoorbeeld als gevolg van het ontvangen van boetes of claims.

Wij hebben de volgende wet- en regelgeving geïdentificeerd die indirect, redelijkerwijs een materiële impact op de jaarrekening zouden kunnen hebben:

- Wet op het financieel toezicht (Wft) (inclusief de richtlijn Solvency II (2009/138/EC));
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft).

De Nederlandse controlestandaarden beperken onze controlewerkzaamheden met betrekking tot het identificeren van het niet voldoen aan wet- en regelgeving met een indirecte invloed tot het bevragen van relevante management en inspectie van correspondentie met toezichthoudende instanties alsmede andere juridische correspondentie. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot het identificeren van gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving anders dan wat reeds door de entiteit is geïdentificeerd.

De impact van bekende gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben wij geadresseerd in de controlewerkzaamheden met betrekking tot de relevante elementen zoals verantwoord in de jaarrekening.

De uitgevoerde werkzaamheden inzake het adresseren van het risico op het niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben niet geleid tot het identificeren van een kernpunt in onze controleverklaring.

Naast de vereisten van de controlestandaarden hebben wij de volgende aanvullende procedures uitgevoerd:

- Kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank en de impact hiervan op onze controle afgewogen.

Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch onderzoek naar het voldoen aan wet- en regelgeving. Management is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en voor de opzet van een zodanige interne beheersing die zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude, waaronder het voldoen aan wet- en regelgeving.

Indien de gevolgen voor de jaarrekening van het niet voldoen aan indirecte wet- en regelgeving (onregelmatigheden) minder (direct) van invloed zijn op gebeurtenissen en transacties die in de jaarrekening tot uitdrukking komen, hoe minder waarschijnlijk de inherent beperkte controlewerkzaamheden vereist door de controlestandaarden dit zouden identificeren. Bovendien bestaat er, zoals bij elke controle, een hoger risico op het niet detecteren van onregelmatigheden indien deze het gevolg zijn van samenspanning, valsheid

in geschrifte, opzettelijke onjuistheden, verkeerde representaties of de doorbreking van interne beheersmaatregelen.

Het kernpunt van onze controle

In het kernpunt van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot dit kernpunt bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van het individuele kernpunt moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijk oordeel over dit kernpunt.

Waardering van de technische voorziening voor te betalen schade

Omschrijving

In de balans van Ansva is ultimo 2019 een technische voorziening voor te betalen schade (na aftrek van herverzekering) van EUR 56 miljoen (2018: EUR 50 miljoen) verantwoord.

Bij de waardering van deze voorziening worden door het bestuur schattingen gehanteerd van onzekere toekomstige uitkomsten. De inschattingen kunnen significante impact hebben op de uitkomst van de berekeningen van deze technische voorziening, waaronder het totale bedrag waarvoor de per balansdatum gemelde en nog te verwachten schadeclaims kunnen worden afgewikkeld.

Bij deze berekening van de technische voorziening voor nog te betalen schade en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets worden verschillende bronnen en assumpties (zoals inschattingen van schade-experts en periodiek bijgestelde normbedragen op basis van historische gegevens over de schadelast voor kleinere schademeldingen) gebruikt. Tevens wordt rekening gehouden met de impact van het herverzekerde deel bij het bepalen van de (netto) voorziening voor te betalen schade.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade is derhalve een complex en deels subjectief proces en vormt om die reden een kernpunt van onze controle.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Evalueren van de uitkomsten van de beoordeling van de toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schade ultimo 2019, zoals uitgevoerd door de actuariële functiehouders van Ansva;

- Het toetsen van de voorziening voor nog te betalen schade aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses, waaronder de analyse van de uitloopresultaten;
- Het doornemen van notulen van vergaderingen van het bestuur op gemelde schaden;
- Toetsing van de waardering van de gevormde voorziening op schadedossiers middels een statistische steekproef aan de hand van de onderliggende schadedossiers en bijbehorende rapporten van schade-experts;
- Evalueren van de uitkomsten van de beoordeling van de toereikendheid van de technische voorziening ultimo 2019 zoals uitgevoerd door de interne actuariële functiehouders van Ansva. De interne actuariële functiehouders zijn in haar werkzaamheden ondersteund door een extern schade-expert.
- Inzetten van onze eigen actuariële specialisten bij onze controlewerkzaamheden op de vaststelling en toetsing van de toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden. Onze actuariële specialisten hebben hiertoe delen van de technische voorziening voor te betalen schaden gecontroleerd op basis van reperformance van de totstandkoming van de technische voorziening voor te betalen schaden. Aanvullend hebben onze actuariële specialisten de door de directie gehanteerde assumpties geëvalueerd.
- Tevens zijn wij nagegaan of de toelichting op de technische voorziening voor te betalen schaden (noot 6) voldoet aan Titel 9 boek 2 BW.

Onze observatie

Wij achten de door Ansva toegepaste methodiek en gehanteerde vaststelling van de technische voorziening voor te betalen schaden aanvaardbaar en zijn van mening dat de technische voorziening voor te betalen schaden evenwichtig is gewaardeerd. Wij achten de daaraan gerelateerde toelichtingen in noot 6 toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn vóór het boekjaar 2013 voor de eerste keer benoemd als accountant van Ansvar en hebben sindsdien aaneengesloten gefungeerd als externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of Ansvar in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om Ansvar te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of Ansvar haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Ansvar.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekeningcontrole is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op: http://www.nba.nl/NL_oob_01. Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 17 april 2020

KPMG Accountants N.V.

A.J.H. Reijns RA